LIET. BIBLIOGR. TANYKLA
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 25 (441) TORONTO, Ontario, 1958 m. birželio (June) mėn. 19 d. Kaina 10¢

Tautos sukilimas

1941 — 1958

Vieneri bolševizmo valdymo metai lietuvių tautos atsparumo nesužlugdė, jos nepalaužė. 1941 m. niekas Lietuvoje netikėjo, kad laisvė jau amžiams prarasta ir tik laukė palankesnių aplinkybių, kada galima bus vėl išsivaduoti. Kada tos išsivadavimui tinkamos sąlygos atsiras, niekas negalėjo pasakyti, tačiau visiems buvo aišku, kad tai gali įvykti tik Sovietų Sąjungai įsivėlus į karą. 1941 m. birželio 22 d. ankstyvą rytą tai buvo jau įvykęs faktas. Buvo atėjęs momentas apie kurį sakoma, kad dabar arba niekados!

Kai tik paskelbė žinia, kad vokiškoji karo mašina pajudėjo, Lietuvos Aktyvistų Frontas, susiorganizavęs prieš kelis mėnesius, pašaukė lietuvių tautą sukilti ir perimti valdžią, kad atėjusi vokiečių kariuomenė rastų ne tuštumą, bet funkcionuojantį valstybės aparatą ir veikiančią vyriausybę. Ilgų raginimų nereikėjo. Tauta prieš nekenčiamą okupantą ir jo terorą daugumoje vietų sukilo spontaniškai, vos tik atėjus žiniai apie karo pradžią. Kai sekančią dieną Aktyvistų Fronto vadovybė paskelbė sudarytą vyriausybę ir pakvietė visus buvusius nepriklausomos Lietuvos pareigūnus grįžti į savo vietas, valdžios aparatas tuojau pat buvo atstatytas ir veikė, lyg ištisų metų sutrikimo nebūtų nė buvę. Tada daug kas stačiai stebėjosi, koks nuostabiai gajus pasirodė valstybinis aparatas...

Jis pasirodė gajus, nes pastovi ir nepalūžtanti buvo tautos valia pačiai tvarkytis savo reikalus, gyventi savarankiškai. Po 17 metų šiandien anų dienų entuziazmą ir ryžtą prisimename su pasigėrėjimu. Kiek daug tada lietuvių tauta parodė pasiryžimo, drąsos ir noro aukotis dėl tautos laisvės, keliems tūkstančiams jaunuolių apmokant šį pasiryžimą savo kraujo auka. Jų dėka pasitraukiantis okupantas nespėjo krašto sunaikinti, iš visų pusių puolamas pasimetė ir pakriko. Bet ne čia, žinoma, buvo svarbiausioji sukilimo reikšmė. Svarbiausia buvo, kad tauta viso pasaulio akivaizdoje pasirodė norinti būti pati savo likimo sprendėja, akivaizdžiai įrodė didįjį bolševikinių okupantų melą, būk lietuvių tauta įsijungusi į Sovietų Sąjungą sava valia. Lietuvių tauta anuo sukilimu taip pat įrodė, kad ji ir iš nacinės Vokietijos nelaukė malonių, bet pati ryžosi pasiimti, kas jai teisėtai priklauso. Išdidusis nacis, tiesa, nukariautojo teise pasiskelbė visagaliu viešpačiu, apie lietuvių tautos teises nenorėjo nė girdėti ir Laikinosios Vyriausybės veikimą sutrukdė. Tačiau visa tai nei sukilimo nei Laikinosios Vyriausybės sudarymo svarbos bei reikšmės nesumažina. Jų atminimas lietuvių tautos atmintyje nemirs ilgus amžius. Jis išliks kaip pavyzdys tautos pasiryžimo savo laisvės reikalui paaukoti viską, net savo gyvybę, išliks kaip krauju patvirtintas liudijimas prieš bolševikinį melą. To sukilimo prasmės neiškreips jokia bolševikinė melo propaganda, primetimas klasinio ar šovinistinio bruožo. Lietuvių tauta nepamiršo ir nepamirš, kad sukilo ne kokie ten ponaičiai ar kieno samdiniai, bet ji visa. Amžiams tai paliudijo kraujo aukos iš vargingiausių miesto darbininkų ir buvusių dvaro kumečių tarpo. Visiems laisvė buvo brangi ir visi stojo jos ginti negailėdami nė savo gyvybių, lygiai kaip 1944 m. prasidėjus naujai okupacijai.

Lietuvos Laikinoji Vyriausybė: iš kairės dešinėn: komunalinio ūkio min. inž. V. Landsbergis - Žemkalnis, krašto apsaugos min. gen. St. Raštikis, einąs ministerio pirmininko pareigas švietimo min. J. Ambrazevičius, darbo ir socialinių reikalų min. dr. J. Pajaujis, susisiekimo min. inž. A. Novickis; stovi: žemės ūkio min. B. Vitkus, sveikatos min. dr. K. Vencius, kultūros ir informacijų valdytojas J. Senkus, pramonės min. dr. A. Damušis, vidaus reikalų min. plk. J. Šlepetys, finansų min. J. Matulionis, teisingumo min. M. Mackevičius, prekybos min. ir valstybės kontrolierius J. Vainauskas ir Lietuvių Aktyvistų Fronto štabo viršininko įgaliotinis ir faktinis sukilimo vadas L. Prapuolenis.

Lietuva tebeuždaryta

Laukėm ir nesulaukėm kada besitęsiąs Rytų - Vakarų atolydis pajudins Lietuvos bylą. Ji buvo liečiama netiesiogiai. Įtakingi senatoriai - demokratai Kennedy, Humphrey rekomendavo ieškoti švelnių būdų padėti tautoms Sovietijoj, skatinant politinę įvykių evoliuciją. Vokiečių dienraštis "Die Welt" Hamburge praėjusią savaitę džiaugėsi Kruppo koncerno verslu su sovietais, kurie nė nemanė aiškinti, kur dėjos tie milijonai belaisvių ir deportuotųjų: "Sovietų Sąjungai turime padėti. Seniausias istorijos patyrimas moko, kad kiekvienas dalyvauja neišvengiamam laiko

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

vyksme... Išvengti ūkinei krizei verčiau gaminkime prekes eksportui į Sov. Sąjungą, nei tankus ir patrankas..." John Kennedy, Mass. lietuvių bičiulis, nuoširdžiai pripažino, kad 1956 m. akivaizdžiai parodė, jog Amerika negali pavergtosioms tautoms padėti ginklu. Juo mažiau ji joms padeda pravardžiuodama jas "komunistinėmis", "raudonaisiais", neskirdama kiekvienos tos tautos skirtingų tautinių aspiracijų, skirtingo gyvenimo būdo.

Stevensono - Mcmillano pramatymai

Žymiausi anglosaksų politinės minties formuotojai — Adlai E. Stevenson ir britų premjeras Harold Macmillan mano, kad Amerika privalo ūkiškai remti kitas tautas, nes kitaip jas rems sovietai. Stevensonas ir vėl aliar mavo, kad niekad anksčiau Vakarams nebuvo taip reikalingas valstybingumas, politinis įžvalgumas ir mokanti gyvenimo realybę suprasti vadovybė. Vakarai turį skaitytis su sovietais, kaip lygus su lygiu. Jokia viršūnių konferencija kitaip neįmanoma. Niekas, girdi, nesustabdys laiko tekmės ir jo permainų.

Macmillan, nepriklausomai nuo Stevensono, apeliavo: "Ar iš tikro žingsniuojame su laiku, prisitaikindami prie pasaulio politinių ir ūkinių permainų? Ar mūsų veiksniai spėja žygiuoti su mokslininkais..." Macmillan išreiškė britų viltį, kad "Sovietų Rusija, pasiekusi pažymėtiną technikinę, mokslinę ir gerbūvio pažangą, privalės įsijungti į normalų civilizuoto pasaulio gyvenimo būdą... Revoliucijai skęstant laiko tėkmėj, vis tolimesnėj praeity pasiliekant masinių žudynių, teroro ir revoliucinių metodų laikotarpiui, sovietinio gyvenimo lygiui nuolat kylant, aišku, sovietiniai žmonės nebegalės pasitenkinti "materialistine doktrina".

Nepasitenkinimas lietuviuose

Lygiagrečiai su politiniu judėjimu Prancūzijoj "atsigauti nepriklausomai nuo partijų ir senosios sistemos vadų", išeivijos lietuvius neabejotinai domino organizuotas intelektualų "pasipriešinimas kultūriniam nuosmukiui". Kitomis sąlygomis ir kitokiu būdu "pasipriešinimas" jautėsi ir LTSR, kur "vienintelė partija" buvo spaudžiama gerbti lietuviškosios kultūros kūrėjus. Juozas Baltušis, VI. 6. "Tiesoj", rašiny "Gėlės sukakties vainikui", grubiai ir su pagieža atsiliepė apie išeivius, kurie "patys tebūdami amerikoniškų imperialistų vergai", užjaučią jį ir M. Sluckį neturint "kūrybinės laisvės". Mat, A. Landsbergis pasikalbėjime "Lietuvių Dienose" pareiškė: "... Sluckis ir Baltušis yra neabejotino talento. Jų padėtis nepavydėtina: juo didesnis talentas, juo sunkiau suderinti ištikimybę kompartijai su rašytojo pašaukimu". Bet J. Baltušis, LTSR valdančiosios klasės didžiūnas, nežiūrint viso šito slaviškų plepumu ir "užsakymu" atsiduodančio rašinio ("Lai užsieniniai priešai ir vidaus kvailiai žino"(!), galiausiai žodis žodin su Landsbergiu sutinka: "Joks rimtas kūrinys neįmanomas sukurti lakstant tarp posėdžių". Dėlto J. Baltušis, nuolankiai prašąs Rašytojų valdybą - kompartiją atpalaiduoti jį ir kitus lietuvius rašytojus nuo visų šalutinių įpareigojimų: "Visų svarbiausias ir pagrindinis kiekvieno rašytojo darbas ir viso jo gyvenimo uždavinys yra jo kūryba".

Rašinys liudija, jog net Baltušiui nepatikima išeivijos spauda — išeivių mintyts "Tiesoj" pateiktos iškreiptos, pavardės iškraipytos; tai rodo menką bolševikinio saugumo vertėjų lietuvišką kalbą. J. Kossu - Aleksandriškiui prikišamas pareiškimas: "Mano tauta mirė". J. Aistis paneigė; nurodė panašų pareiškimą J. Tysliavos prūsiškam eilėrašty "Tėve mūsų", Gabija.

Ir muzikai protestuoja

Partijai nuolat spaudžiant sovietų muzikus kurti "liaudžiai suprantamą muziką", V. Klovos paskutinė opera "Vaiva" bandyta įtikti. Prieš tai betgi griežtai pasisakė "Tiesoj" VI. 3 Algimantas Kalinauskas, muzikologas, perspėdamas dėl "prastos", vietoj paprastos, operos kompozicijos. Esą, lietuviška auditorija pralenkė autorių... Reikšminga, jog beveik tuo pačiu laiku Maskvoj "didžiųjų" kompartija sutiko su Kalinausku. Partija prisipažino klydusi mokydama didžiuosius rusų kompozitorius kaip kurti. NY Times dėl to pastebėjo: "Politinė meno kontrolė yra ne tik žeminanti menininkus. Tai neišvengiamai žlugdo jų kūrybingumą, stabdo kultūrinį brendimą".

Kova su galijotu

"Partijos ir senosios sistemos vadams" rūpinantis kuo kitu, po ra veikėjų Niujorke tarėsi laužti geležinę uždangą kviečiant žymiuosius amerikiečius bandyti lankyti Lietuvą. Šią savaitę Sovietijon išvyko Adlai E. Stevenson. Deja, prašymas nespėjo laiku pasiekti. Jis vyksiąs per Minską, nesiekdamas nė Rygos, o iš ten automobiliu Varšuvon. Niujorko Inturisto skyriaus vedėjas V. Spiridonov dar birželio 10 d. informavo: "Prašom, žinokite, kad kaip iki šiol sovietų Pabaltijo respublikose Sovietų Inturistas aptarnauja tik Rygą". O aptarnavimas nesaugus. "Stockholm Tidningen" V. 23. žinute, buvo suimtas iš Stockholmo grįžęs latvių dirigentas - kompozitorius Leons Reiters, kai šis pradėjęs rodyti nepasitenkinimą. Lietuva tebėra aklinai uždaryta lankytojams.

KAS NAUJO KANADOJE?

Kanados švietimo ministeriją įsteigti siūlo Ontario mokyklų komisijų buvęs pirmininkas J. B. MacDonnell iš Londono. Esą atėjo laikas pertvarkyti krašto švietimo sistemą. Pagal konstituciją, švietimas priklauso provincijoms, ir feder. vyriausybė vengianti kištis į tuos reikalus, nors tai eina viso švietimo nenaudai. Feder. vyriausybė surenkanti gyventojų mokesčius, jais remianti kitų kraštų švietimą pagal Colombo planą, o savasis švietimas liekąs nepajudintas. Taip pat esą pasenę ir švietimo įstatymai.

★

Š. Amerikos žemyno bendros gynybos klausimas buvo svarstytas parlamente ir rasta, kad tai būtinas dalykas, nors opozicija aštriai kritikavo vyyriausybės pasirinktus susitarimo su JAV būdus. Ypač buvo pabrėžta, kad Kanados kariuomenė nebūtų pavesta svetimo krašto vadovybei. Krašto aps. min. Pearkes pareiškė, kad NORAD organizacijai būsią pavesti tiktai tam tikri JAV ir Kanados kariniai vienetai. Kanada nėra pavedusi nė vieno kar. dalinio.

★

CBC radijo bendrovė, finansuojama vyriausybės, ikišiol gaudavo 15% už parduodamus radijo ir televizijos aparatus ir tuo būdu padengdavo savo išlaidas. Nuo praėjusių metų šios pajamos sumažėjo 2 mil. dol., nes žmonės mažiau beperka televizijos aparatų. Pajamų min. Nowlan pareiškė nuomonę, kad ateityje CBC turėtų būti finansuojama tiesiogiai iš valstybės iždo.

★

Ontario sveikatos ministerija praneša, kad mirtingumas nuo džiovos provincijoje yra kritęs iki 3.9 šimtui tūkstančių. Laikoma, kad tai vaisiai rentgeno nuotraukų kontrolės. 1957 m. buvę padaryta 355.022 nuotraukos. Daugiau nuotraukų buvo padaryta tik 1955 m. — 388.268. Rentgeno nuotraukų dėka susekami ne tik apsikrėtimai džiova, bet ir kitos ligos. Taip 1950-57 m. lakotarpy tuo būdu susekta 53.306 įvairūs krūtinės susirgimai, daugiausia širdies ligos ir plaučių vėžys. 1957 m. tų kitų ligų susekta arti 8.000.

★

Teisėjų skaičius Ontario provincijoje bus padidintas nuo rudens, pareiškė gen. prokuroras K. Roberts, grįžęs iš Otavos, kur tuo reikalu tarėsi su teisingumo min. Fulton. Ontario parlamentas jau priėmė įstatymą, leidžiantį feder. vyriausybei padidinti žemesnių teisėjų skaičių nuo 64 iki 70 ,augšč. teismo — nuo 19 iki 21.

★

Bedarbių skaičius, pasak Mrs. Fairclough, einančios darbo min. pareigas, gegužės mėn. sumažėjęs 176.293. Anksčiau esą buvo 727.252 gauną bedarbio pašalpą, o gegužės pabaigoj jų buvę 550.959.

★

Autovežimių įmonių unijos rengiasi deryboms dėl naujos darbo sutarties. Senoji sutartis baigiasi rugpiūčio mėn. Didžiausią gamybą šiais metais yra išlaikiusi General Motors b-vė: per pirmuosius 5 mėn. ji pagamino 84.195 automobilius, t.y. 2.478 daugiau nei 1957 m. tuo pačiu laikotarpiu. Chrysler gamyba sumažėjo iš 43.553 į 23,745, Fordo — iš 56.942 į 42.300.

★

Indėnų vadovybė — šešių tautelių taryba — pasipiktino Kanados moterų tarybos rezoliucija, reikalaujančia duoti indėnams balsavimo teisę ir pareiškė, kad jos esą kišasi ne į savo reikalus. Moterų taryba neturinti teisės siūlyti įstatymo projekto indėnų gyvenimui tvarkyti, nes pastarieji esą Kanados ir Britanijos sąjungininkai ir tokiais pasiliksią. Indėnai turį savo demokratinę valdžią, kurios galį pavydėti baltieji. Jų konstitucijoj moteris užima garbingą vietą, pvz. jos turi teisę skirti vadus. Toliau pareiškime sakoma: "Prieš baltojo žmogaus atėjimą mūsų tautoje nebuvo nusikaltimų, visur vyravo padorumas. Kai kanadietis suvargsta begyvendamas pašėlusį civilizuotą gyvenimą, išvyksta poilsio — taip vadinamų atostogų —ir bando porą savaičių gyventi kaip indėnai prieš baltojo atsiradimą. Amen".

★

Rabino santuoką, kurios apeigas atliko jis pats sužadėtinės bute prie liudininkų, Montrealio apeliacinis teismas panaikino kaip neteisėtą. Rabinas buvo kreipęsis į teismą prašydamas panaikinti pirmąją jo santuoką, priimtą 1921 m. Lenkijoj, nežiūrint, kad pirmoji žmona tebėra gyva ir jiedu yra sulaukę 7 vaikų. Prašymo pagrindas — ji susirgo ir liko uždaryta psichiatrinėj ligoninėj. Teismas betgi jo prašymo nepatenkino, nes pirmoji santuoka buvo teisėta Lenkijoj ir tebegalioja Kanadoj, antra, antroji santuoka nebuvo atlikta teisėto tuokėjo. Be to, teisėjas papeikė rabiną už tokį elgesį kaip demoralizuojantį ir nesilaikantį nei civilinio nei kriminalinio kodekso valstybės, t. y. Kanados, kurios jis yra pilietis.

★

Kanados ukrainiečiai rūpinasi, kad mokyklose tų sričių, kur jų gyvena gausiau, būtų mokoma ukrainiečių kalbos. Taip Saskatchewano 12 augštųjų mokyklų ukrainiečių kalba jau dėstoma. Dabar rūpinamasi, kad būtų įvesta ukrainiečių kalba į Albertos ir Manitobos provincijas.

★

Už kokteilio barus ir alk. gėralų vartojimą prie valgių leidimą turinčiuose restoranuose pasisakė dauguma Sault Ste. Marie miesto gyventojų: 72.5%.

Otava. — Kanada pernai importavo 20.000.000 tonų anglies, nors jos pačios pajūrio provincijų anglies kasyklos bedirba tik sutrumpintą laiką.

Savaitės įvykiai

Vidužemio jūros sritis tapo dėmesio centru dėl Libano ir Kipro salos neramumų. Libane jau ištisas mėnuo vyksta sukilimas prieš prez. Šamun valdžią. Nežiūrint 8.000 reguliarios kariuomenės, kovojančios prieš sukilėlius, vyriausybė nepajėgia atstatyti taikos. Ji kreipėsi į JAV ir Britaniją ginklų, ypač lėktuvų, kurie nedelsiant ir buvo pristatyti. Bandė ji kreiptis į arabų lygą, bet čia nerado paramos. Tada jos skundas buvo svarstytas JT Saugumo Tarybos, kur iškilo ir sukilimo motyvai. Pasak Libano atstovo Malik, sukilimo šaknys glūdi Jungt. Arabų Respublikoj, ypač Syrijoj, per kurią plaukia ginklai ir savanoriai. Libanas esąs nepalankus prosovietinei Nasserio politikai, ir todėl norima nuversti dabartinę vyriausybę. JAR atstovas tai paneigė, tačiau Saugumo Tarybos narių ne įtikino, ir šie 10 balsų, sovietams susilaikius, nutarė pasiųsti karinių stebėtojų dalinį į Libaną. Tam buvo sudaryta komisija iš gen. O. Bull, norvego, G. Plaza, buv. Ekvadoro prezidento, ir R. Dayal, buv. Indijos atstovo JT. Per 24 val. pirmieji stebėtojai, paskirti iš JT kariuomenės Vid. Rytuose, atvyko į Libaną. Didesnis jų skaičius būsiąs suorganizuotas vėliau. JT gen. sekretorius pats išvyko į Beirutą. Sukilėliai savo puolimus Beirute, sostinėj, gerokai sustiprino, pareiškė nesiskaitysią su JT stebėtojais. Libanas turi pusantro mil. gyv. Jo siena su Syrija yra 150 mylių ilgio, ir sukilėliai mano galėsią ir toliau gauti paramos, nežiūrint JT stebėtojų.

Kipro saloje vėl kilo kruvinos riaušės — šį kartą turkų prieš graikus. Britai, valdą salą, seniai ieško būdų kaip išspręsti Kipro problemą, ir pastaruoju metu pasklido žinios, kad salai būsianti duota savivalda. Prieš tokį sprendimą sukilo turkai, sudarą salos gyventojų mažumą. Jie reikalauja padalinti salą tarp graikų ir turkų. Kai graiko bomba išsprogdino turkų informacijos centrą Nikosijoj, 1.000 turkų ėmė pulti graikus, deginti namus. 14 asmenų buvo užmušta, 200 sužeista. Britai paskelbė karo stovį, atskraidino naujus parašiutininkų dalinius, kurie sustiprino 10.000 britų įgulą. Graikija kreipėsi į Š. Atlanto S-gos tarybą ir atitraukė savo kar. dalinius iš Atlanto S-gos bazės Turkijoj. Tuo tarpu Istambule turkų 200.000 minia demonstravo rekalaudama Kipro salos padalinimo.

JAV helikopterio byla

Pakilęs iš savo bazės V. Vokietijoj, JAV helikopteris su 9 kariais, atlikinėjo pratimus netoli R. Vokietijos sienos. Dėl blogo oro ir benzino stokos jis buvo priverstas nusileisti komunistinės Vokietijos žemėje — 30 mylių nuo V. Vokietijos sienos. Visa jo įgula buvo suimta ir apkaltinta šnipinėjimu. JAV kreipėsi į Sov. Sąjungą, bet ši atsisakė tvarkyti reikalą, motyvuodama ,kad R. Vokietija esanti nepriklausoma valstybė. JAV pastarosios betgi nepripažįsta. Susidarė kebli būklė, kuria nori pasinaudoti sovietai ir priversti JAV pripažinti R. Vokietiją. Pradžioje svyravęs Dulles pagaliau pareiškė, kad JAV kalbėsiančios tiesiai su pagrobėjais, tačiau tai nereiškia jų valstybės pripažinmio.

Atominės derybos

Viršūnių konferencija kol kas nejuda iš vietos. JAV prezidentas Eisenhoweris pasiūlė Chruščiovui atominės energijos specialistų konferenciją, kuri išstudijuotų kontrolės galimybes: ar įmanoma techniškai susekti atominius sprogdinimus. Jei tai įmanoma, JAV ir Britanija sutiktų sustabdyti savo atominius bandymus, žinoma, sovietams įsileidus tarpt. kontrolę. Kremlius su tokia konferencija sutiko primygtinai siūlydamas Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovus. JAV dar nėra davusios galutinio sutikimo konferencijai, tačiau tikisi, kad ji įvyks liepos 1 d. Ženevoje. Dulles pareiškė, kad tarpt. kontrolės atveju, turėtų būti apimta Kinija, Australija, Ramiojo vandenyno salos ir Sahara.

Pašalino generolą

Bulgarijos krašto aps. min. P. Pančevsky buvo pašalintas iš pareigų ir komaprtijos politbiuro, kuriame buvo kandidatu. BTA agentūra, pranešusi tą žinią, nenurodo pašalinimo motyvų. Yra betgi žinoma, kad tai įvyko po partijos suvažiavimo, kuriame dalyvavo ir Chruščiovas. Matyt, generolas pateko ne malonėn, panašiai kaip marš. Žukovas Maskvoje. Jo vieton paskirtas gen. I. Michailov, buvęs ikišiol vicepremjeru ir susisiekimo min.

Jugoslavijos Tito pasakė smarkią kalbą prieš Chruščiovą ir Maotsetungą, kurie esą varo propagandą prieš Jugoslaviją, pasirinkusią nepriklausomo komunizmo kelią. Esą jų laikysena padarysianti tarptautiniam komunizmui daugiau žalos nei stalininė. Jis pagyrė amerikiečius, kurie socializmo nemėgstą, bet padedą kraštui gelbėdami nuo bado ir stiprindami jo nepriklausomybę.

Pagalba Suvalkų lietuviams

Paskutinę savaitę BALFo Centras buvo užverstas pagalbos šauksmais iš Lenkijoj atsidūrusių lietuvių. Gauta net 148 prašymai, kurių 78 individualūs, 40 su vieno (BALFui žinomo) asmens rekomendacija ir 30 jau rekomenduota specialaus šalpos komiteto.

BALFui trūksta ir rankų ir lėšų visus patenkinti, o prašymai tokie graudūs... Yra žinoma, kad ir kitos lietuvių institucijos gauna panašius prašymus. Kaikur organizuojami net būreliai siuntiniams į Lenkiją siųsti.

BALFas mielai daro kas galima, bet reiktų visą darbą labiau klasifikuoti: privatūs asmens ar organizacijos turėtų bent pranešti BALFo Centrui, kam ir ką pasiuntė, kad išvengti dvilypumo.

O jei kas nori, gali už $5 per BALFą pasiųsti gerą vartotų rūbų siuntinį į Lenkiją.

BALFas gavo labai didele nuolaida (žemiau urmo kainų) amerikoniškų vaistų: Cortizone, Metacorten bei Rimifon. O ir vokiškieji perleidžiami BALFo siuntoms su labai didele nuolaida.

Gegužės mėnesį BALFas pasiuntė arti 200 vaistų siuntinėlių į Lietuvą ir Sibirą. BALFas neapmoka muito, jį tenka mokėti gavėjams, bet gavėjai nesiskundžia. **BALFo Centras.**

SENATVĖS PENSIJŲ FONDAS DEFICITE

Senatvės pensijų fondas pagal 1952 m. įstatymą sudaromas į jį įnešant 2% visų pajamų mokesčių. Bet tada pensijos tebuvo mokama po $40 mėnesiui. Dabar pensijos dydis yra pakilęs iki $55. Tačiau pensijas padidinant fondo pajamos nebuvo padidintos. Tuo būdu šiemet fondas turės išmokėti 555 mil. dol., o pajamų gaus tik 330 mil. dol., vadinasi bus apie 225 mil. dol. deficito, kurį vyriausybė turės padengti iš kitų šaltinių.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Mokėję nuo žiūrėti $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
2941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

★ **Prof. L. Karsavinas**, rusas filosofas ir istorikas, nuo 1928 m. dėstęs Kauno ir Vilniaus universitetuose, miręs šaurės Uralo 1952 m. liepos 12 d., prieš tai užėjęs katalikybėn 1947 m. jis siūlo, ištremtas Rusijos gilumon, kiekvienam iš vienos stovyklos kiton. Paskutinė stovykla buvo Intoj. Bičiuliams jis dėstė savo filosofiją, religinės pažiūras ir kūrė eilėraščius, išreiškdamas juose religinį ilgesį lietuviams. Jis parašė "Tūkėjimo išpažinimą". Paskutinis jo veikalas buvęs parašytas apie sielos nemirtingumą. Lietuvis kunigas, priėmęs Karsaviną Katalikų Bažnyčion, turėjo progos taipgi aprūpinti jį paskutiniaisiais sakramentais.

★ **Sovietų augšt. mokyklose** reiškiasi padidėjęs susidomėjimas religiniais klausimais ypač dėka studentų, atkilusių iš satelitinių kraštų. Pasak šveicarų "N. Zuericher Nachrichten", vis daugiau jaunų sužadėtinių tuokiasi bažnyčiose. Tas pats esą ir su darbininkais. "Komsomolskaja Pravda" skundžiasi, kad valdžios įsakymais palaikoma bedievybė silpnėjanti. Kol kas valdžia nenori kiršinti piliečių ir tuos reiškinius toleruoja.

★ **Mišrių santuokų** atveju Liverpool arkivyskupas Heenam įsakė kunigams tuokti sužadėtinius prie didžiojo altoriaus. Ikišiol, pagal bendrą praktiką, jei viena pusė yra nekatalikų tikėjimo, buvo tuokiama prie šoninio altoriaus arba zakristijoje. Pasak arkivyskupo, nekartą tokiais atvejais nekatalikiškoji pusė jaučiasi paženminta, ir todėl esą nedera tokio apročio laikytis. Tuo jis anaiptol nenoris skatinti mišrių santuokų, o tik noris išvengti nesusipratimų, juoba, kad Bažnyčia tam tikrais atvejais ir anksčiau darydavusi išimčių.

★ **Kunigų moterų** klausimas tebejudinamas Švedijoje Parlamentas priėmė įstatymą, leidžiantį moterims užimti pastorių vietas liueronų bažnyčioje. Pernai įvykęs sinodas 62 balsais prieš 36 pasisakė prieš moterų skyrimą pastoriais. Šiemet rudenį vėl vyks sinodo suvažiavimas ir šį klausimą svarstys iš naujo. Norvegijoje jau 5 moterys paskirtos pastoriais, o Suomijos moterys irgi varo propagandą už jų priėmimą pastorių pareigoms.

★ **Sentikių grupės** nariai — apie 1.500 — gyveno komunistinėj Kinijoj prie Charbino, kur atsirado bėgdami iš Rusijos nuo raudonosios revoliucijos. 1945 m., kai ten įžengė komunistai, 300 sentikių išsiuntė į priverč. darbo stovyklas. Po ilgų rūpesčių pagaliau 1952 m. jie gavo leidimą iš kom. Kinijos išvykti. Pasaulio protestantų centras nupirko jiems Brazilijoj 6.000 akrų miško 200 mylių nuo Sao Paulo, o tarpvyriausybinis migracijos komitetas sutiko apmokėti jų kelionę. 444 sentikiai, vadovaujami seniūno A. Kulikov, 74 m., jau išvyko Brazilijon prisikrovę sunkvežimius mašinų, sėklų, trąšų, įrankių Los Angeles miestę JAV. Likusiųjų Kinijoj ištisas tūkstantis laukia išvykimo eilės. Anot seniūno Kulikov: "Nebenorime daugiau keliauti, nenorime matyti Sovietų Rusijos, norime tik darbo ir taikos".

Sentikiai yra pravoslavų atskala, atsiradusi 1653 m., kai buvo daromos reformos liturginėse knygose, tikybiniuose papročiuose. Sentikiai atsisakė priimti naujoves ir pasiliko ištikimi senom tradicijom. Pvz. jie žegnodamiesi vartoja du pirštu, reiškiančiu dvi Kristaus prigimtis, o pravoslavai — tris, kurie reiškia šv. Trejybę. Sentikiai ir dabar nepripažįsta gydytojų, pasninkauja kiekvieną trečiadienį ir penktadienį, nevartoja tabako, alkoholio, kavos, arbatos.

★ **Katalikų skaičius** JAV per pastarąjį dešimtmetį paaugo 38, 1%. Pagal "The Official Catholic Directory", dabar JAV yra 36.023.997 katalikai. Per 1957 m. jų priaugo 1460.126. Kunigų yra 50.813; keturi kardinolai, 31 arkivyskupas, 190 vyskupų. Konvertitų skaičius 1957 m. — 140.414.

LIŪDĖSIO IR SKAUSMO DIENOS

GEDIMINO GALVOS KALBA 1958. 6. 14 D., ČIKAGOJE

O tėvyne brangi, nebuvai gal dar niekad
Palaužta, pažeista taip skaudžiai ir giliai,
Neraudojai balsu dar taip niekad graudžiai,
Svetimiems atėjus pamint ir paniekint.

- - - -

Šiais žodžiais Jonas Aistis aptaria lietuvių tautos nelemtį knygoje "Nemuno ilgėsys". Nelemtis, kaip vagis, atėjo anomis šiurpiomis birželio dienomis. Prieš 18 metų birželio mėn. ji atnešė liūdėsį, kai rusai klasta ir jėga pavergė Lietuvą. Jau 17 m. praslinko nuo sukrečiančių birželio dienų, kai pavergėjas tapo budelių. Maskvos įsakymu tūkstančiai nekaltų lietuvių buvo sukimšti prekiniuose vagonuose. Maži vaikai ir seneliai prašė vandens, bet niekas negalėjo ateiti ir pagirdyti. Ištisas dienas, lyg gyvuliai sugrūsti, tūnojo stotyse, bet niekas negalėjo nelemties aukų pavalgidinti. Ginkluoti rusai ir mongolai dabojo aukas.

Visoje Lietuvoje, visame Pabaltijy į surikiuotus vagonus buvo kemšamos naujos aukos. Jas parinko kompartija vykdydama seno čekisto Ivano A. Serovo įsakymą iš Maskvos. Kompartija parinko "nusikaltėlius". Jų nusikaltimas, kad jie mylėjo savo kraštą ir dirbo jo gerovei. Jos tikslas sunaikinti veikliuosius, kad maskviškiams, žiauriajam Stalinui palengvintų įsigalėti krašte, kuris kilo iš griuvėsių, tarpo ir išryškino savo veidą kultūrinės kūrybos polėkiuose.

Gražiausios birželio dienos tapo metais užtrunkančiomis šermenimis. O kas būtų nutikę, jei ne dviejų imperialistų, dviejų santarvininkų susikirtimas? Ir vakaruose karo stovykloje įrikiuotas vokietis nežadėjo Lietuvai laisvės. Jis ruošė lietuvių tautą suvokietinti ir kolonizuoti, bet skaudieji trėmimai buvo nutraukti. Netrukus jie šimtus lietuvių pasiuntė į mirties stovyklas kentėti ir žūti, bet buvo nutrauktas nekalto kraujo praliejimas Panevėžyje, Petrašiūnuose, Pravieniškiuose, Rainių miškelyje ir Zarasuose.

Anuomet prasidėjusios skausmo ir liūdėsio dienos iki šio meto neužsibaigė. Antroji rusų okupacija jau tveria 14 metų ir tiek pat metų vyksta lietuvių tautos naikinimas, jos persekiojimas, gniuždymas.

Rusijos politika

Anuometinė carų Rusija veik per 130 metų siekė lietuvių tautą surusinti ir supravoslavinti. Lietuvių tauta po baudžiavos panaikinimo savo krašte veik be žemės liko. Lietuviškas raštas uždraustas. Mokyklos rusiškos. Svaigalais ir graždankomis, mal daknygėmis rusiškomis raidėmis siekė lietuvių tautą perolokšti. Ištremtiesiems įpėdžiu sekė rusai kolonistai, kurie ir liko atsilikimo dėmėmis. Tačiau šios ir eilė kitų rusų priemonių nesugebėjo lietuvių tautos palaužti.

Kompartija naudoja kitus būdus. Jei carinis rusas tik protarpiais žudė lietuvius, kompartinė Maskva visą politiką remia teroru ir nekalto kraujo praliejimu. Jei kas dar liko neįtikintas neapsakomų lietuvių tautos aukų, nekaltai pralieto kraujo, ūkinio išnaudojimo bei tikybinio persekiojimo, teisgirsta Maskvos paskirtojo čekisto Kazio Liaudies, vyriausio saugumiečio, žodžius, paskelbtus 1957 m. gruodžio 22 d. Sovietskaja Litva: "1940 m. birželio mėn. nuvertus buržuazinius fašistus ir atsistojus vadovauti kompartijos centriniam komitetui bei sudarius Lietuvos respublikos valdžią, į valstybinį saugumą įglaudinti komunistai ilgai veikę pogrindyje, dalyvavę klasių kovoje ir sekę garbingas čekistų tradicijas".

Visi žinome, kad Lietuvoje lietuvių komunistų tebuvo nepaprastai maža. Veik išimtinai, išskyrus Maskvos agentus, pvz. Sniečkų, komunistinį kadrą sudarė Lazario Kaganovičiaus bendratautiečiai. Visiems žinoma, kad jie buvo ir žinomo teroro vykdytojai Lietuvoje sekdami maskviškius nurodymus.

Ką gi veikė vadinami "garbingi" budeliai, pasak K. Liaudį, kuris neseniai paskirtas KGB pirmininku?

Jis taip aptaria uždavinius: "Per trumpą laiką, iki fašistų vokiečių užpuolimo, Lietuvoje buvęs saugumas sutraiškė prieš revoliucines buržuazines organizacijas. Pokario metu čekistai sutelkė dėmesį sunaikinti buržuazines nacionalistines gaujas vakarinėje Ukrainoje, Gudijoje, kaip ir Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje. Iš Lietuvos išstūmus fašistinius okupantus, komunistų partijos buvo vedama arši kova prieš buožes ir kitus išnaudotojus, kurie kenkė socializmo statybai. Ypatingieji naikinimo būriai, gindami liaudį ir kovodami prieš nacionalistines gaujas buvo ypatingai nuožmūs ir negailestingi. O šioje kovoje dalyvavo ir čekistai. Valstybės saugumas galop palaužė nacionalistų gaujas. Tačiau ir mes neišvengėme aukų. Sėkmingai baigę kovas neturime tapti neveikliais. Dabartinėje tarptautinėje padėtyje, o ypač imperialistinėms galybėms ruošiantis užpulti socialistinę stovyklą, būtų klaidinga prarasti budrumą. JAV sukėlė kovą ir jai vadovauja, kitiems kapitalistiniams kraštams talkininkaujant griauti sovietus. Štai kodėl reikalingas ypatingas saugumo organų budrumas ir jų patikimybė. Ir ne tik čekistai, bet visa sovietinė tauta privalo sekti įvykius atviromis akimis".

K. Liaudis pripažįsta čekistų siautėjimą 1940 m., bet nutyli maskviečių budelių terorą 1941 m. Jis užsimena apie kovas prieš lietuvius partizanus, bet nepamini visuotinių išvežimų 1945-50 m. laikotarpyje ir partizanų viešo išniekinimo. Jis taria, kad ir toliau esąs reikalingas čekistų budrumas, bet nutyli apie čekistų rankomis vykdytą ir vykdomą nepaprastą kraujo praliejimą Lietuvoje ir visame Pabaltijy. Jam rūpi mirtis 12 čekistų, buvusių Maskvos tarnyboje, o kiekvienam garbingam lietuviui privalo rūpėti tūkstančių lietuvių kankinimai, tūkstančių trėmimai, tūkstančių mirtis nykioje Sibiro taigoje ir nūdienis paties lietuvių tautos kamieno naikinimas.

Anuomet Petrograde laikė Muravjovas didelį gubernatorium, o vargstantieji lietuviai jam pastatė tikrąjį paminklą — koriko. Nūdien tūkstančiai korikų siaučia Rusijoje. Jų netrūksta ir pavergtoje Lietuvoje, kai kiekvieną šimtą lietuvių seka ir provokuoja vienas emgebistas.

Budelių sukaktis

Prieš pat pastarąsias Kalėdas, gruodžio 20 d., raudonoji imperija iškilmingai paminėjo Čekos, OGPU, NKVD, MVD savo budelių ir pavergtųjų tautų naikinimo sukaktį. Šiuo metu Rusijos saugumas apima dvi įstaigas. MVD daboja kriminalinę sritį, darbo drausmę ir jos rankose buvo garsiosios GULAG vergų darbo stovyklos, kurios ir nūdien tebėra, tik kitu vardu pavadintos — perauklėjamojo darbo kolonijomis. MGB apima politinę sritį, šnipinėjimą ir teroro vykdymą. Pastarosios akis apima visą visuomeninį gyvenimą imtinai bažnyčių lankymą ir laikui ateius, valstybės gynėjo priedangoje, auka sulaukia sprendimo pagal baudžiamojo statuto 58 str., kuriuo pasirėmus tūkstančius pasiuntė kančiai į Tomską, Omską ar Altajų.

Kompartijos dienraštis Pravda 1957 m. gruodžio 21 d. laidoje rašo apie budelių KGB įstaigą: "Pagrindinis jėgos šaltinis yra kompartijos vadovybėje ir nepaliaujamoje jos priežiūroj". Jei ūkio srityje ir administracijoje paskelbta decentralizacija, teroro srityje, kuri yra išimtinai Maskvos rankose ir toliau lieka jos vadovybėje.

MGB vadovauja senas čekistas Ivan A. Serov, kuris generolo laipsniu apdovanotas. Jis juk yra stalininio teroro ramstis ir organizatorius pirmųjų išvežimų Lietuvoj, nepaprasto kankinimo tardymo metu, siaubo kalėjimuose. Jis pasmerkė milijonus mirti vadinamoje auksinėje Sibiro taigoje. Ir tai padarė ne savo, o kompartijos vardu, vardan budelio, kuris šiandien vylingai šneka apie Maskvos ir Niujorko kultūrinį bendradarbiavimą. Ir čia džiaugiamasi, kai amerikiečiai meninin-kai sulaukia apgaulingo triumfo Maskvoje, nenorint žinoti, kad vien emgebistai jį galėjo sukelti.

MVD nūdien yra MGB talkininku. Jai vadovauja taip pat senas čekistas N. S. Kruglov, kurio žinioje ir šiandien visas tinklas vergų stovyklų, turinčių apie 3 mil. pasmerktųjų, daugiausia politinių kalinių, taip vadinamų "buržuazinių nacionalistų", kurie nieko daugiau nenori, kaip laisvės sau ir savo mielajam kraštui.

Ir net budelių - čekistų paminėjimas praėjusių metų pabaigoj buvo vykdytas sekant Maskvos nurodymus. Sovietskaja Litva kalbėjo tais pat žodžiais, kaip anksčiau Pravda, Izvestija, pažodžiui, kartojo sakinius paskelbtus Sovietskaja Estonija ar Sovietskaja Latvia, parašytus emgebisto Vevers.

Nusivylimas

Iš pavergtosios Lietuvos, kurion nebuvo įleistas joks vakarietis, nes ji dabojama, kaip geležimi apkaustyta kalėjimo vienutė, ateina gūdus nusivylimas vakariečiais. Būtų klaidinga tvirtinti, kad šiuo metu pavergtųjų tautų nusivylimas būtų sumažėjęs, kai vakariečiai yra pasirinkę tik savisaugos, pusiau bendradarbiavimą su pasaulio tautų kalėjimu bei išsižadėję tų kilniųjų pradų, kuriuos anksčiau pasauliui skelbė.

Juk visi dėjo didžiausias viltis į anuomet, 1941 m. rugpiūčio 14 d. Atlanto paskelbtuosius pradus, kai JAV ir Anglija iškilmingai pažadėjo nesiekti svetimų žemių, nedaryti valstybių sienų pakeitimų prieš tautos norą, daboti tautos teisę pasirinkti norimą valdymosi santvarką. Kur šiandien spalvingieji pažadai, ką veikia Jungtinės Tautos, savo konstitucijoje pažadėjusios panaudoti, įgyvendinti teisingumą tarp tautų, prieš užpuoliką pažadėjusios panaudoti sutelktinę jėgą, kai pažeidžiamos tautos suverenumas ir sulaužomos sutartys? Kur dingo jos skelbtas tautų apsisprendimo pradas? Kur gi įgyvendinamos pagrindinės žmogaus teisės ir esminės laisvės?

Ar laisvieji bent buvo užsimoję panaudoti minėtus kilniuosius šūkius, kurie veik imtinai skolinti iš velionės Tautų Sąjungos, bent vienai pavergtai tautai? Jūs tarsite: korėjiečiams. Korėja buvo šaudmenimis išsakėta, tauta dar labiau nuskurdinta, bet ji liko padalinta. Gal Egipte, bet iš baimės, o ne iš meilės ir pareigos.

Jungtinės Tautos paskelbė žmogaus teises 1948 m. Kuriomis žmogaus teisėmis šiandien naudojasi lietuvių tauta? Ko, pagaliau, vertas žmogaus teisių ir nusikaltėlio aptarimas, jei didžiausią nusikaltėlį Staliną jau patys nusikaltėliai pasmerkė.

Visi žino apie žmogžudystes ir tautžudystes raudonojoje imperijoje. Ar buvo net bandyta panaudoti genocidui pasmerkti konvencija, kuriai pritarė daugelis laisvųjų tautų, sustabdyti milžiniškąjį tautžudystės nusikaltimą ar bent susveliniti pavergtųjų lietuvių kančias? Kur nukišta genocido - tautžudystės susitarimas, kurio iki šio meto neišdrįso pasirašyti kaikurios vakariečių galybės, turinčios įtakos dabartinėje tarptautinėje politikoje?

Tautų apsisprendimas ir valstybių suverenumas jėgos pagniaužti. Todėl nūdien teliko brutali jėga karinėje, politinėje, ūkinėje ir net kultūrinėje sritpse. Mes galime būti patenkinti prez. D. Eisenhowerio š.m. sausio 12 d. prisipažinimu, kad JAV, Anglija ir Sovietai yra atsakingi už Rytų Europos tautų pavergimą. Ar dėl to pavergtie-

(Nukelta į 7 psl.)

ŠIAURĖS UŽKARIAVIMAS

Rašo GERALD WARING

(CSc) Arkties, paskutiniųjų neištirtų Šiaurės Amerikos plotų, užkariavimas vis daugiau pagauna amerikiečių ir kanadiečių dėmesį. Kaip pareiškė Kanados Šiaurės reikalų ministeris Alvin Hamilton, vyriausybės paskelbtoji Šiaurės įkurdinimo programa (paskelbta š.m. vasario 10 d.) susilaukė didelio susidomėjimo. Nuo paskelbtos datos jau apie 1.000 asmenų yra raštu užklausę apie darbų galimybes šiaurėje. Iš jų apie du trečdaliai buvo amerikiečiai. Kaikurie iš jų buvo paprasti nuotykių ieškotojai, bet buvo ir tokių, kurie rimtai domėjosi ar tai dėl asmeninės karjeros ar įkūrimo verslo šiaurėje — tuose didžiuliuose plotuose, kuriuos Kanados valdžia norėtų apgyvendinti.

Ta proga Mr.Hamilton paskelbė ištrauką laiško vieno Los Angeles vasarvietės savininko. Jis teiravosi, kokios perspektyvos būtų įkurti turistų centrą vietovėje Coppermine. Ministeris šitos jo minties nepalaikąs, nes Coppermine yra mažas kaimelis. Eskimų gyvenamas Arkties vandenyno pakraštyje. Ministeris siūlė jam geriau susidomėti Jukono teritorija, kur "visos sąlygos turistų centrams yra gana geros".

Vyriausybės paskelbta penkerių metų programa savo pagrindiniu tikslu turi nutiesti tinklą kelių į kasyklas ir medžių kirtimo centrus. Tačiau, savaime aišku, kad keliai patrauks ir visą eilę verslų bei duos darbų. Šalia kelių tiesimo numatoma eilė kitų darbų. "Tai yra žygis visu frontu", — pareiškė ministeris. — "Bus daromi dar neturimi žemėlapiai, tiriami vandens keliai upėmis ir pajūriais, statomi aerodromai, kuriamos gyvenvietės, organizuojami vietos administracijos organai, žodžiu daroma viskas, kad šiaurė pasidarytų maloni ir patraukli gyventi ir kad šiuose plotuose ilgainiui susikurtu viena ar dvi naujos provincijos".

Šiuo metu jau yra paspartintas žemės turtų ieškojimas šiaurėje ir visomis priemonėmis gerinamas susisiekimas. Naujų klodų atradimas ir susisikeimo pagerėjimas neabejotinai patrauks privačias kompanijas susidomėti didesniais šiaurės plotais. Tada valdžios darbas palengvės.

"Šiaurėje", — tęsė toliau ministeris, — "yra didelių turtų. Štai, sakysime, Jukone yra vienoje vietoje geležies, anglies, krintančio vandens jėgos ir gerų uostų netoli Aliaskos. Tuos turtus reiktų išnaudoti. Jiems rinka būtų JAValstybės".

Tenka apgailestauti, kad Kanados šiaure buvo per mažai domimasi. Reikėjo Japonų invazijos į Aleutų salas Antrojo Pasaulinio karo metu, kad atsirastų pirmasis tikras plentas šiaurėje. Tai 1630 mylių Aliaskos plentas, pastatytas JAV karo inžinierių. Didžioji to plento dalis, išskyrus 400 mylių, eina per Kanados teritoriją. To pat karo metu buvo nutiesta ir 600 mylių plento atšaka į rytus per kalnynus į Norman Wells naftos šaltinius prie Mackenzie upės.

Karui pasibaigus, naftos kelias liko nebenaudojamas, bet Kanados valdžia išlaiko Aliaskos plentą. Ilgainiui to plento paskirtis pasikeitė. Iš kariško jis virto į pramoninį, tarnaujantį naujai atsiradusioms asbesto, švino ir cinko kasykloms.

Bet susidomėjimas nafta taip pat nepraėjo. Ieškota ir rasta galingesnių šaltinių. Geologai ir gręžėjai pasiskleidė didžiuliuose plotuose, pasiekdami iki 240 mylių į šiaurę nuo senojo Dawson City. Toje tai tolimoje šiaurėje, tarp Richardson kalnynų ir Aliaskos sienos, vietovėje, vadinamoje Eagle Plain (Aro augš tuma), atrasti naftos laukai.

Susidomėjimas ta apylinke yra labai didelis. Pradedant vasario 10 d. apie 300 kompanijų pasiėmė iš Šiaurės reikalų ministerijos leidimus tyrinėti. Tos kompanijos pasiskleidė milžiniškame 21.000.000 akrų plote, apimančiame ne tik Eagle Plain bei Peel Plateau, bet einančiame į šiaurę toli į pat Arkties archipelagą.

Neatsilikdama nuo to judėjimo, Kanados valdžia dabar imasi nutiesti į tas vietoves plentą, kuris bus 400 mylių ilgumo ir kaštuos apie $8.000.000. Jis eis iš Dawson City į Eagle Plain ir toliau į Fort McPherson, esantį tik apie 100 mylių nuo Mackenzie upės žiočių.

Tai yra tolimos ir atšiaurės vietovės, bet išskirtingai turtingos. Ypatingu turtingumu pasižymi McPherson, kuri įdomi ir savo praeitimi. Seniau čia buvo kailių prekybos punktas ir policijos stotis, ant Peel upės kranto. Kartą, 1910 metų Kalėdoms, trys Royal Northwest Mounted policininkai ir palydovas pasileido slidėmis į Dawson. Pakeliui jie paklydo. Tada bandė savo pėdomis grįžti atgal. Ir vėl paklydo. Tuo tarpu išsibaigė maistas. Bado verčiami suvalgė net savo šunis. Tik po kelių mėnesių rasti jų lavonai. Du policininkai mirė būdami tik už 25 mylių nuo savo forto. Visa ši istorija veliau aprašyta "Lost Patrol" vardu.

Antrasis kelio projektas, numatomas pradėti vykdyti dar šią vasarą, yra atnaujinimas dalies senojo naftos kelio. Numatyta atnaujinti 130 mylių ano kelio (Canol Road), kurį JAV inžinieriai pastatė Antrojo Pasaulinio Karo metu tam, kad galėtų greičiau paduoti naftą per Mackenzie kalnyną iš Norman Wells. Nafta buvo gyvybiškai reikalinga sulaikyti japonų invaziją į Šiaurės Ameriką. Dabar tas kelias tarnautų cinko, švino, vario, nikelio ir kitokioms kasykloms bei naujiems atradimams Ross upės rajone.

Šiaurės Vakarų Teritorijoje numatoma pastatyti du naujus kelius. Vienas kelias eis iš Fort Vermilion šiaurinėje Albertoje į Fort Smith ŠV Teritorijose. Jis bus apie 100 mylių ilgio. Be to, šis kelias atidarys privažiavimą į Wood Buffalo Tautinį parką, kuriame tebesiveisia pasaulyje jau reti Wood stumbrai (mažesni, negu kiti stumbrai) ir labai retos žegsinčios gervės, kurių pasaulyje belikę tik apie 30. Be to, kelias atidengs miško medžiagos turtus.

Antrasis kelias eis iš Great Slave ežero į Great Bear ežerą ir turės 550 mylių. Jis įjungs į kelių tinklą Yellowknife kur yra turtingos aukso kasyklos, ir Port Radium, kur yra Eldorado uranijaus kasyklos, duodančios pagrindinę žaliavą Amerikos atominei pajėgai.

Manoma, kad tiedu keliai kaštuos apie $31.000.000. Tačiau tie, kurie matė Aliaskos ir Canol plentų statybas, kurie matė, kaip milžiniškos žemsemės tiesiai nuskęsdavo klampynėje, kaip ištisi kelių gabalai nuslinkdavo su visa kalno atplaiša, tie žino, kad tikros sumos už tokio kelio pastatymą iš karto negalima numatyti. Vienintelis tikras apskaičiavimas yra: medžiaga ir darbas.

Ateinančių penkerių metų laikotarpyje numatoma pastatyti vieną didesnę geležinkelio šaką, taip pat šiaurėje. Tai būtų pratęsimas Northern Alberta Railway 400 mylių į šiaurę iki Pine Point, esančio pietiniame Great Slave ežero krante. Pine Point apylinkėse yra milžiniški švino ir cinko klodai.

Otava. — Tarptautinis Rotšildų bankas nusprendęs į Kanados namų statybas investuoti 500 mil. dol. kaip hipotekos paskolas.

Pradžiugink savo svečius gaivinančiu 7 up

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.
IŠ KANADOS:
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
IŠ ANGLIJOS:
Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.
STANDARTINIAI TEKSTILĖS SIUNTINIAI:
(Žemesnės rūšies)
1. 4 kost. vilnonė medžiaga 14 yrd.
pamušalo 8 yrd.
šerinės (klijonkės) 4 yrd.
$81.90
(Geresnės rūšies)
2. 4 kost. vilnonės medžiagos 14 yrd.
pamušalo 8 yrd.
šerinės (klijonkės) 4 yrd.
$108.50
(Vietoje 4-riems kostiumams gali būti 3 kostiumams ir 1 paltui medžiagos ir tuo atveju reikia primokėti $4.00. Užsakant prašau nurodyti medžiagos spalvą ir vyrišką ar moterišką).
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.
Vasaros atostogoms ši įstaiga bus uždaryta nuo liepos 28 d. iki rugpiūčio 9 d. imtinai.
Sav. A. Kalūza

KOREJOS ATSTATYMAS

Sugriautai karo Korėjai atstatyti 37 kare dalyvavusios tautos buvo sudariusios specialią agentūrą, kuri jau yra įvykdžiusi 4.800 smulkesnius projektus, yra tam išleidusi 140 mil. dol. ir birželio mėn. savo darbą užbaigs. Iš įvykdytų projektų žymiausias yra cemento fabriko pastatymas, kuris kainavo 12 mil. dol. Projektams įvykdyti daugiausia lėšų paskyrė JAV — 92 mil. dol., D. Britanija paskyrė 28 mil. dol. Kanada — 7.4 mil. dol. Kiti kraštai paskyrė po mažiau.

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ
giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į
DAVIDSON ECONOMY CENTRE
Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.
NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Dėmesio Namų Savininkams!
Šildymas alyva
Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nehormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.
Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudėnau alyvos sutartis.
Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugėti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdėjimo — valymas patartinas anksti pavasarį.
Jūsų patarnavimui skambinkite:
S. Ignotas
LE. 6-5113
88 Delaware Ave.

Septyniolika metų

Dr. Antanas Musteikis

Kaip paskiro žmogaus, taip ir tautos istorija yra nužymėta įvairiausiais pergyvenimais. Tie, kurie juos stebi, apsistoja ties didžiaisiais lūžiais, gaivalingai išsiveržiančiais iš neišsenkančių tautos šaltinių. Juose galima išskaityti likimą.

Archeologai pradeda lietuvių tautos gyvenimą prieš dešimtį tūkstančių metų, istorikai — dvyliktuoju šimtmečiu, o vyresnioji mūsų karta — lietuvių valstybės atkūrimu prieš keturiasdešimt metų. Yra dar viena karta, kuriai heroiškiausia tautos diena liko 1941 metų lietuvių sukilimo prieš raudonąjį rytų marą diena. Septynioliktąsias tos epopejos metines šia proga mes ir minime.

Darbai reikalauja pastangų, o laisvė — aukų. Žiūrint iš istorinės perspektyvos į ano birželio kankinių bei didvyrių dienas, galima įvairiai vertinti tautos aktyviosios ir pasyviosios rezistencijos reikšmę. Gal ne vienas, matuodamas įvykius trumpalaikiu masteliu, pripažins, kad didelės aukos nepateisino vilčių, nes vistiek tuo metu Lietuva neatgavo nepriklausomybės, o greičiau padėjo kitam okupantui iš Vakarų įsitvirtinti. Dar kitas išdrįs pasmerkti ir pokario laisvės kovotojų - partizanų žygius antrojoje sovietų okupacijoje, kaip kad kažkas kita proga vėl aiškino, jog ir Pilėnų kunigaikščio Margirio auka buvusi beprasmė...

Tačiau tie, kurie savo žemę kraujų aplaistė ar gyvybę paaukojo, tikėjo savo žygio prasme. Tai kas, kad surambėjusi išmintis įžvelgs ir tuose jaunuose karžygiuose ne vien tėvynės meilę, bet ir garbės troškimą. Tik argi garbė yra teperkama vien chameleonišku prisitaikymu prie kiekvienos situacijos? Argi dvasios ramybė yra užgloštoma uždirbtais pinigais bei įsigytais namais bei vilomis? Argi žmogiškoji asmenybė neapima ir kilnaus idealo — šventosios pareigos tėvynei, — kuris gali pareikalauti ir gyvybinės aukos?

Ne, tėvynės aukos nėra beprasmės. Neišdildomos jos pasilieka ne vien sakmėse ir dainose įpintos. Jos įsikūnija tautinės kultūros bruožuose bei tautiečių sąmonėj. Jos

atspindi tautos valią ir įgalina tautinę egzistenciją ne valandėlei, bet šimtams ir tūkstančiams metų. Jos yra kertiniai tautos akmenys, kurių nei savieji skeptikai, nei svetimieji prašalaičiai ar priešai neįstengs sutirpinti.

Žinia, kad pavandeniui lengva plaukti. Kaip šapelis, be minties ir be sąmonės — gali leistis tėkme. Nei rūpesčių, nei atsakomybės. Tik ar žmogiškoji asmenybė gali susilyginti su šapeliu? Argi galima atsikratyti savųjų jausmų, psichikos ir sielos? O jei ne, tai vargas tiems, kurie kapanojasi pavandeniu ir kurių sąžinė apsamanojusi. Kad ir kaip jie kratytųsi žmogiškojo idealo ir tapatintų save su negyvu šapeliu, jie neatsikratys pirmojo ir nepavirs antruoju.

Rezistencija blogiui yra priešybė tiems, kurie prisitaiko prie tėkmės. Mindaugas, gediminaičiai ir eilė kitų kovojo prieš tautinį blogį, nors ne visi galėjo vainikuotis pasisekimu. Nuo praeito šimtmečio pradžios lietuvių tautos rezistentai šešetą kartų sukilo, nors tik vieną kartą — Nepriklausomybės kovų metais — pasiekė užsibrėžtų tikslų. Bet argi tie nepavykę sukilimai neparodė tautos apsisprendimo ir neparuošė būsimų kartų naujiems laimėjimams? Plačiąja prasme tad

kovoje už tautos laisvę nėra pralaimėjimo, nors yra galimas laikinis tautos valios pasireiškimo užgniaužimas. Aktyvi rezistencija negali neišsaukti pasyviosios, kuri savo ruožtu ištrykšta aktyviąja rezistencija.

Šekspyra Hamletas to paties vardo tragedijoj taip pat suabejojo ar verta kovoti su blogiu, kai viestiek jo neišnaikinsi iš šio pasaulio. Suabejojęs gyvenimo prasme, jis blūdija "būti ar nebūti". Ši problema paženklina ištisus naujuosius amžius. Tie, kurie prisitaikė ir nuplaukė pavandeniui, pasekė hamletiškąjį **nebūti**. Tie, kurie pasipriešino blogiui, išlaikė sukilėlių tradiciją ir apsisprendė už hamletiškąjį **būti**. Nes prasmingasis **būti** yra vienintelis žmogiškojo gyvenimo šioje žemėje pateisinimas. Štai kodėl, mano mieli bičiuliai, mes lenkiame galvas didvyriams, kritusiems prieš septyniolika metų.

Jos dirba didelį darbą

Toronto lietuvių kolonija yra stipriausiai organizuotas vienetas Kanadoje, ji gali būti statoma pavyzdžiu ne vienai kolonijai ir Amerikoje. Ši kolonija reiškiasi giliu lietuviškumu, organizuotumu ir veiklumu. Kolonijos pulsas jautriai reaguoja į lietuviškus kultūrinius reikalus. Vis dėlto, tarp įvairių atliktų gražių kultūrinių darbų veinas liko lyg nepastebėtas, į kurį ir norėčiau atkreipti visuomenės dėmesį.

Prieš tris metus Toronte įsikūrė Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos Seserys, kurių centrinis namas buvo Lietuvoje, Marijampolėje, o jų steigėjas amžinos atminties arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kurio šviesi asmenybė žavi viso pasaulio lietuvius su viltimi laukiančius dienos, kada jis pasipuoš šventojo aureole. Jo įkurtoji Kongregacija Dievo Apvaizdos vedama prieš pirmąją rusų okupaciją būrelį seserų įkurdino Amerikoj. Seserų skaičius padidėjo, kai tremtinės seselės atvyko iš Vokietijos, ir kai eilė tremtinių mergaičių įsijungė į Kongregacijos nares, tapdamos vienuolėmis. Kai žiaurieji okupantai sunaikino minėtų seserų palčiai pravertus švietimo ir labdaros darbus Lietuvoje, jų centrinis namas įsikūrė Putnam, Conn., JAV. Seserų darbai besišakoją Amerikoj pasiekė ir Kanadą. Toronte įsikūrusios seselės ligi šiol gyveno 46 Delaware Ave., kur su dideliu pasisekimu ir kruopštumu vedė lietuvišką darželį, ruošė vaikučius Pirmąjai Šv. Komunijai, globojo jaunuosius ateitininkus ir mokė šeštadieninėje mokykloje. Dabar seselės užplanavo didelius darbus — ryžtasi savo veiklą Toronte plėsti. Ligi šiol turėtos patalpos pasidarė per mažos. Seselės užpirko didesnį pastatą su dideliu žemės sklypu. Turėdamos didesnes patalpas, galės planuoti ir plačiau pravesti kitus švietimo bei labdaros darbus.

Toronto lietuviai turi didelę laimę, kad čia seselės su dideliu pasišventimu atlieka taip gražų lietuvišką darbą. Tėvams, einantiems į darbus ir turintiems darželio amžiaus vaikučių, nėra problemos. Vaikučiai, atiduoti seselių globai, nekelia jokio rūpesčio. Jie mokomi lietuviškai skaityti ir rašyti, žaisti ir dainuoti, kalbėti poterėlius bei sakyti eilėrašukus, žodžiu, gerai paruošiami pirmam pradžios mokyklos skyriui. Daug kartų esame girdėję ir matę lietuviško darželio vaikučius atliekančius programas Kalėdų eglutės metu, motinos dienoje ir kitomis progomis.

Ateikime Nek. Pr. seselėms į pagalbą, padėkime joms tuos didelius ir sunkius planus įvykdyti, prisidėdami darbu, piniginis bei patarimais. Jų įsitvirtinimas remtinas ne tik todėl, kad jos čia tvirtai įsikibusios lietuviškosios veiklos, bet ypatingai sveikintinas ir remtinas jų ryžtas ne tik veikti ir tvirtėti čia, bet ir ruošis grįžimui tėvynėn padėti atstatyti ir nuvalyti kruvinai sužalotą jos veidą.

Su Dievo ir Toronto lietuvių pagalba tikimės, kad pavyks tuos planus įvykdyti. Tada ne tik vaikų darželis prasiplės, kur bus galima priimti ir auklėti daugiau lietuviško atžalyno, bet su laiku bus galima pravesti ir kiti kultūriniai darbai.

Tam tikslui numatoma loterija, rinkliavos ir kitos priemonės sukelti lėšas. Supraskime reikalą ir kai būsime prašomi neatsisakykime seselėms padėti. Geriau būtų, jei nelaukę prašymo eksponatus loterijai ir pinigines aukas prisiųstume šiais adresais: A. Petrauskienė—1038 Dovercourt Rd., tel. LE. 5-4618, V. Simanavičienė — 132 Havelock St., tel. LE. 4-1274, Ramanauskienė — 120 Glenlake, tel. RO. 6-5743, Nekalto Prasidėjimo Seserys—46 Delaware Ave., tel. LE. 4-5773.

Nekalto Prasidėjimo seselėms linkime geriausios sėkmės ir Dievo palaimos jų dideliuose planuose ir užsimojimuose. Visiems kilnios ir duosnios širdies lietuviams už aukas ir pagalbą iš anksto lietuviškas ačiū.

V. S.

Toronto apyl. valdybos pranešimas

Solidarumo mokestis 1958 metais Toronte

Praeitais metais Toronto lietuviai parodė gražų solidarumą Bendruomenės reikalams sudėdami pusantro tūkstančio dol. solidarumo mokesčio pavidalu. Iš tų pinigų buvo paskirta lietuvybės išlaikymo vietos veiksniams tokios sumos:

Lietuvių šešt mokyklai	$300,
Kultūros Fondui	260,
Lituanistikos kursams	150,
"Varpo" chorui	150,
Jaunimo vasaros stov.	150,
Liet. paviljonui parodoje	100,
Liet. Enciklopedijai	100,
Be to, dar sportui, Lituanus, vaikų darželiui ir kit.	200.

Jei tų lėšų nebūtų buvę, tai čia išvardytų lietuviškų organizacijų veikimas būtų apmiręs ir lietuviškas žodis bei daina nenebūtų girdima mūsų kolonijoje. Ypatingai turime pabrėžti "Varpo" choro išlaikymo svarbumą. Nors choristai daug aukojasi, bet be piniginės paramos iš šalies, choras neišsilaikytų. Kasmet chorui reikia skirti bent $500. Be choro mūsų kolonijos lietuviškas gyvenimas būtų pilkas ir skurdus.

Pagrindinės B-nės pajamos yra solidarumo mokestis, kurio surinkimas nėra lengvas, kai ne visi B-nės nariai jį moka.

Šiais metais mokesčio rinkimą pradedame nuo birželio mėnesio, kad perdaug netrukdyti žmonių. Jokių priminimo atviručių šiemet nesiųsime. Organizuotas mokesčio rinkimas bus vykdomas taip kaip ir pernai, spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Iki to laiko, apylinkės valdyba prašo visus lietuvius — vyrus ir moteris, solidarumo mokestį mokėti mokesčio rinkėjams, kurie dažniau sutinkami ar lengviau pasiekiami.

Mokesčio rinkėjai yra visi tie patys, kaip pernai, išskyrus keletą, kurie nebuvo surinkę nei $10, išvyko ar susirgo. Rinkėjai yra šie: Andriulis J., Barius Pl., Banelis S., Banelis A., Bubelis J., Bubelis E., Bubelis V., Bumbulis A., Cicėnas J., Duda A., Dragašius J., Dvilaitis J., Grigaitis K., Indrelienė O., Jagėla S., Jaseliūnas S., Jasinevičius J., Kantvydas A., Kolyčius V., Kuolas Al., Kuolas Aug., Lelis P., Meilus V., Mockus J., Petrauskas A., Petruitis V., Petrulytė B., Prapuolenytė S., Račys J., Razgaitis P., Simanavičius J., Simanavičienė V., Sendžikas V., Smolskis J., Sonda V., Stanaitis J., Strazdas J., Supronas A., Šalna L., Šernas P., Tamošauskas L., Vaidotas V., Vaitonis V., Valiukas Č., Žilys J.

Tikėdami, kad visi Toronto lietuviai — B-nės nariai supras mūsų visų užduotį bei lietuvišką pareigą ir savo mažą duoklę bendriems reikalams su malonumu atiduos.

Toronto apylinkės valdyba: J. R. Simanavičius — pirmininkas, J. Senkus — vicepirm., B. Petrulytė — sekret., P. Lelis — ižd., Al. Banelis, St. Prapuolenytė ir L. Tamošauskas — nariai.

1958 m. solidarumo mokestį sumokėjo (iki birželio 1 d.) Sąrašas Nr. 1

Abromaitis Eug., Anysienė V., Aperavičius K., Arcimavičius J., Ažubalis P., Balsys V., Barauskas Pr., Bartininkaitis A., Beržinskas J., Beržinskienė St., Bleizgys J., Budrys J., Buntinas B., Čepaitis K., Čepas Silv., Daugvainienė Z., Diržys A., Dragašius J., Dragašienė A., Eižinas V., Gailevičius St., Gailiūnaitė O., Grigaliūnas S., Grimas J., Gustainis J., Gvildys Pr., Jankus E., Jankutė E., Jonaitienė O., Juodišius V., Karbūnas L., Karbūnienė L., Klimas J., Kralikauskas J., Krišči ūnas V., Kviecinskas J., Lėlis P. Lėlytė L., Lembertas K., Maculevičius Br., Matulis P., Matulionis J., Marcinkevičius V., Meilus V., Meiliūnas M., Mikalauskas R., Miliušas J., Mockus J., Murauskas P., Ožalas K., Ožalienė J., Pacevičius St., Partafejus A., Paulionis V., Pauža B., Petravičius, Poškus A., Prapuolenytė S., Przezdzieckis Č., Purtulis J., Račys J., Regina P., Ruibys St., Ruzgys A., Senkus J., Senkuvienė E., Simanavičius J., Sinkevičius Č., Sonda V., Stanaitis J., Stankus A., Statulevičius A., Strazdas J., Stripinis P.,Ščepanavičius Br., Ščepanavičienė Z., Šerkšnys A., Šernaitė - Meikljohn, Šuškevičius P., Traškevičius P., Tunaitis J., Tumosas J., Uogintas J., Ūsas V., Vaitonis V., Valadka J., Zalagėnas A., Zubrickaitė S., Žičkus A., Žiurinskas J.

Išviso 90 asmenų.

Toronto apyl. v-ba.

Kolūkių vadovai

KAIP ARIOGALOS RAJONE STIPRINAMI SILPNI KOLŪKIAI

Ariogalos rajone svarstyta ir vienaip, ir kitaip, kurie kolūkiai jau šiemet pajėgs įsigyti ir našiai naudoti techniką. Prieita išvada, jog tai gali padaryti tik trečdalis rajono kolūkių.

Gal šis sprendimas yra apsidraudėliškas, neatspindintis esamos padėties? Deja, ne. Daugumą rajono kolūkių ekonomiškai silpni. Pernai devyni rajono kolūkiai iš hektaro naudmenų surinko mažiau kaip po 100 rublių pajamų, 14 kolūkių po 100-200 rb., o daugaiu kaip po 300 rublių — tik 8 kolūkiai. "Jaunosios kartos" kolūkio 1957 m. pajamos tesiekė 97 tūkst. rublių. "Naujo gyvenimo" — 87 tūkst. rb., "Laimės" — 160 tūkst. rublių ir t.t. Vienam kolūkiui metinis pajamų vidurkis rajone sudarė apie 250.000 rb. Absoliuti dauguma rajono kolūkių neturi už ką pirkti techniką.

Ir tie kolūkiai, kurie šiemet įsigijo mašinas, beveik be išimties ėmė jas išsimokėtinai. Kodėl taip yra?

Lemia kadrai

Jeigu spręsti iš to, kiek pastaraisiais metais buvo pasiųsta žmonių į kaimą dirbti kolūkių primininkais, atrodytų, kad Ariogalos rajone daug nuveikta. Tačiau, pažvelgę į rezultatus, kuriuos davė tas siuntimas, pamatysime, kad rajono vadovų darbas šioje srityje buvo mažai vaisingas.

Paimkime dalį tų, kurios prieš 2-3 metus rajono vadovai rekomendavo kolūkių pirmininkais. Petravičius ir Jasaitis pašalinti iš kolūkių pirmininkų už girtuokliavimą, Nedzinskas, Jocius, Babenskas — už nesirūpinimą kolūkiais ir savanaudiškumą, Babonas — už grubumą ir nemokėjimą dirbti su žmonėmis. Teko atleisti taip pat Zinkevičių, Rukuižą. Gal būt, artimiausiu metu teks atleisti Januškevičių ir Minalgą. "Ąžuolo" kolūkio pirmininkas Kmieliauskas, kai atėjo laikas dirbti už darbadienius, pats kilnoja sparnus. Kasmet daugelis kolūkių pirmininkų pakeičiami, bet kolūkiuose reikalai nuo to negerėja.

Nemaža neapgalvotų, o kartais ir visai nepagrįstų kaitaliojimų. Štai "Lenino keliu" kolūkiui vadovavo anksčiau rajono organizacijų pasiųstas pirmininkas Jurkėnas. Jis stengėsi pakelti kolūkį, bet padarė kaikurių klaidų. Nusprendė jį pakeisti. Dabar jau aiškėja, kad naujai rekomenduotas pirmininkas Januškevičius blogiau vadovauja kolūkiui už Jurkėną.

Aplamai, rajono vadovai rekomenduoja kolūkiams naujus pirmininkus labai lengva ranka, mažai juos pažindami, tarsi laikydamiesi nuomonės, jog iš didelio rekomenduotųjų skaičiaus vis vienas kitas atsiras neblogas vadovas.

"Stalino keliu" kolūkiui prireikė pirmininko. Rajono vadovų žvilgsnį patraukė finansų skyriaus vedėjas Kalvaitis. Skyrius neblogai susitvarko, gauna premijas. Tai ir viskas, ką apie jį žinojo rajono vadovai. Papirmininkavo Kalvaitis nepilnus metus ir išsidangino savais keliais.

"Žmogus nepažino žemės ūkio, todėl taip ir atsitiko", — padarė išvadą rajono vadovai. Ėmė šnekinti sėklų kokybės laboratorijoje dirbusį agronomą Nedzinską, taip pat neparodžiusį kokių nors duomenų, iš kurių būtų galima spręsti, jog jis tiktų į kolūkio pirmininkus. Nedzinskas daugiausia domėjosi savo rajono centre statomu namu, ir kolūkiečiams teko jį pašalinti.

Kaikurių kolūkių pirmininkų lengvabūdišką pažiūrą į savo pareigas skatina ir rajono vadovų atlaidi pažiūra į žmones sužlugdžiusius kolūkį. Babenskas, pirmininkaudamas "Jaun. kartos" kolūkyje iššvaistė nemaža lėšų. Rajono prokuroras Narušević vis atsikalbinėjo, kai į jį buvo kreiptasi dėl paramos išieškant iš Babensko padarytus nuostolius. Buvęs "Tarybinio artojo" kolūkio pirmininkas Babonas, nemokėjęs sutelkti kolūkiečių kolūkiui stiprinti, įdarbintas partijos rajono komitete. Ar partinis darbas tai ne darbas su žmonėmis?

Dirbti su kolūkių pirmininkais

Kartą "Kelio į komunizmą" kolūkio kontoroje pasirodė rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Dulskis.

— O, pirmininkas! Jūs dar nematėt mūsų naujo tvarto!... Važiuojam, pažiūrėsim!... Jau pus metis, kai kiaulės ten stovi! — prikibo fermos vedėja Račienė.

Dulskis pabandė atsišnekėti, bet iš Račienės nagų taip lengvai nepaspruksi. Gaziukas nuburzgė naujojo tvarto link.

Kolūkio kontoroje žmonės susimirkčiojo, šyptelėjo:

— Na, ir Račienė! Dulskį prišnekino nuvažiuoti į fermas!...

Į Dulskio kabinetą įėjo naujai paskirtas "Jaunosios kartos" kolūkio pirmininkas. Jis perėmė kolūkį be pašarų, tuščia kasa, sužlugdytą. Užėjo pasitarti, pašnekėti.

— Pats juk esi kolūkio pirmininkas! Tu ir galvok, kaip kolūkį pakelti!... — tiek teišgirdo jis iš Dulskio.

Šį pavasarį penkių kolūkių pirmininkais buvo išrinkti specialistai, baigusieji Žemės ūkio akademiją. Gal būt, ne per toliausia esantis Kaunas galėtų ir dar kiek padėti kadrais. Tačiau visų svarbiausia, kad patys rajono vadovai nekaitaliotų pirmininkų vien tam, kad būtų pakeistas, o daug daugiau ir sumaniau su jais dirbtų.

Susmulkinti kolūkius dar nereiškia juos pakelti

Tam tikrą naudą stiprinant kolūkius davė jų smulkinimas. Seniau, stambinant kolūkius, vietomis buvo padaryta klaidų, ir todėl sumulkinti kaikuriuos kolūkius naudinga. Kaikuriais atvejais ir Ariogalos rajone tai davė apčiuopiamų rezultatų. Dvigubai sumažintas "Jaunosios gvardijos" kolūkis pernai pagamino daugiau grūdų ir gyvulininkystės produktų bei turėjo daugiau pajamų, negu prieš susmulkinimą. Jis sparčiai kopia į pirmaujančius. Šiemet čia užsibrėžta 100 ha arimo pagaminti net po 100 cnt kiaulienos ir surinkti daugiau kaip milijoną rb. pajamų, kai tuo tarpu nesusmulkintas kolūkis negaudavo daugiau kaip 300 tūkstančių rublių. Žymiai geriau susitvarko ir susmulkintas "Kelio į komunizmą" kolūkis.

Tačiau susmulkinti kolūkius dar nereiškia juos pakelti. Rajone ištisa eilė susmulkintų bei atsiskyrusių nedidelių kolūkių, kaip "Jaunoji karta", "Akmena", "Gintaras", "Švyturys" ir kt., pernai nepadarė jokio šuolio ir nesimato ryškesnių požymių, kad jie stiprėtų.

Dar daugiau. Paskirais atvejais reikiamai neapgalvotas susmulkinimas kažin ar neturės neigiamo poveikio kaikurių kolūkių ateičiai. Be atodairos smulkinant, Ariogalos rajone dabar atsirado net 40 kolūkių, o vienam kolūkiui vidutiniškai tenka po 800 ha ariamos žemės.

Ariogalos rajone kolūkiai kartais smulkinami ne todėl, kad jie būtų pernelyg stambūs arba nepatogiai išsidėstę, bet dėl prie žasčių, kurias nesunku kitais būdais pašalinti. Mažutis "Ginevės" kolūkis atsirado iš "Tarybiniu keliu" kolūkio "nepataisomos" brigados. Bet juk tokiose brigadose galima išrauti išlaikytinių nuotaikas, pritaikant jų nariams atlyginimą, pagal brigadoje gautus ūkinius rodiklius. O kam tokias brigadas daryti savarankiškais kolūkėliais, kurių vystymosi perspektyvos yra menkos.

"Vienybės" kolūkis turėjo apie 1.500 ha žemės ir gana kompaktišką teritoriją. Jis skilo daugiausia todėl, kad kolūkiečiai pagrįstai jautė nepasitenkinimą kolūkio pirmininke. Kokius privalumus įžvelgė rajono vadovai, pritarę šio kolūkio susmulkinimui — sunku pasakyti.

Atrodo, jie linkę patikėti, kad Ramaškienė, per 4 pirmininkavimo metus beveik nieko nepadariusi kolūkiui sustiprinti, jį susmulkinus, parodys stebuklus.

Nuolat gerinti vadovavimą, gilintis į kolūkių ekonomiką, padėti jų vadovams konkrečiai, o visų svarbiausia — padėti kolūkiečiams parinkti atsakingus, sąžiningus, sumanius ir ryžtingus vadovus — štai išbandytas kelias stiprinant kolūkius. Jei Ariogalos rajono vadovai ryžtingai tuo keliu eis, tai sėkmė užtikrinta.

S. Andraitis, A. Petrauskas.

"Tiesa", Nr. 114, gegužės 16 d.

JONINĖS

Dažnai kada grįžtu mintimis į lenkų okupacijos laikus Vilniuje, prieš akis atsistoja keturi didesni, vietos lietuvių gyvenimo įvykiai: Vasario 16 minėjimas, Vėlinių dieną mirusiųjų kapų lankymas, eisena į Vilniaus Kalvarijas Kryžiaus kelių apvaikščiojimui ir Joninės.

Nevisuomet buvo duodamas leidimas mūsų nepriklausomybės šventės minėjimui Vilniuje. Statant žvakutes ant žuvusių Lietuvos savanorių kapų ir giedant Viešpaties Angelas ar Lietuvos himną, policija išvaikydavo tikinčiuosius lietuvius iš Rasų kapinių, tačiau niekuomet negalėjo uždrausti per Sekmines lietuvių šv. Mikalojaus parapijos eisenos, dalyvaujant 10 tūkstančių žmonių iš visų Vilniaus krašto kampelių į Kalvarijas, nors šalia religinio atspalvio ji turėjo ir tautinį: lietuvaitės buvo pasipuošusios tautiniais rūbais, miesto gatvėmis einant giedama lietuviškai, kalbami poteriai Kalvarijoje lietuviškai. O kada Kryžiaus keliai buvo užbaigiami Kalvarijos bažnyčioje, ją ir visą šventorių užpildydavo tokie malonūs Švenčionių, Mėlagėnų, Tverečiaus, Varėnos, Valkininkų, Suvalkų ir kt. vietovių lietuviškai veidai... Ir kaip miela būdavo atsisėsti prie šventoriaus mūro ir žiūrėti į baltom skarytėm galvas užsirišusius veidelius, dalinačius iš savo krepšio šeimos nariams skanią, juodą duonelę, baltą sūrį ir specialiai iškeptą Sekminių pyragą ir išdidus zakristijonas, vaikščiodamas šventoriuje, šypsojosi, nes ne viena moterelė prie altoriaus bažnyčioje padėdavo dovanų — gražų lietuvišką audeklą, rankšluosčių sūrių, įmesdavo į "skarbonkę" sidabrinuką, prašydama Dievo sveikatos savo šeimai.

Nežinau, ar kur kitur Lietuvoje galėjo jos būti švenčiamos gražiau kaip Vilniaus krašte. Juk tam ir gamta prisitaikė, su žaliuojančiom Neries, Žeimenos pakrantėm, šimtais ežerų, kalnais ir kalnelais. Ir susirinkdavo jaunimas, spontaniškai prie upės kranto, mesdavo į ją vainikus su mintimi, kad jie pasiektų Nemuną, laisvuosius brolius. Juk tai lyg simbolis susijungimo pavergtos Lietuvos dalies su laisvąja! O kai užtraukdavo daną, jos žodžiai, pralėkdavo per šiaudinius demarkacijos linijos gūbus! Ir dainos žodžiai nekartą buvo graudūs, graudūs kaip ir Vilniaus krašto lietuvių dalia. Tačiau vėl iš stiprių jaunų krūtinių išgirsdavai pasiryžimą kovai už tėvynę, už Vilniaus kraštą. Ir nesistebėkime, kad ant augštų pušų viršūnių iškildavo Lietuvos trispalvė ar per daug "įsilinksminę" vyrukai, išmuždavo valsčiaus raštinės langus, nuplėšdavo erelį, Pilsudskį ar Moscickį. Juk tai belaisvio išsiveržimas iš spygliuotų vielų!

Graži yra Kanadoje gyvenančių vilniečių tradicija rengti kiekvienais metais Jonines Wellande. Ir šiemetinės Joninės nėra eilinės: Vilniaus krašto dukra Salomėja Narkeliūnaitė, birželio 21 d. lankys Suvalkų trikampio lietuvius. Jos pranešimų ateis išklausyti gal tūkstančiai mūsų brolių ir sesių. Ir kaip ji savo laiške rašo, tolimuose Suvalkuose visi lietuviai tą dieną jungsis mintimis su broliais ir sesėm Wellande, nes ji yra įgaliota perduoti Kanados vilniečių ir atvykusių svečių linkėjimus. Ir mes neapvilkime tos Lietuvos dalies! Atvykime kuo gausingiausiai į šią vilniečių šventę, paremkime Lenkijos ir Suvalkų trikampio lietuvius, nes dalis gauto pelno eis siuntinių pasiuntimui, jų lietuviško kultūrnio gyvenimo pakėlimui ir išlaikymui. Tad ir visai teisingai savo kvietime VKLS St. Catharines skyrius rašo: "tikime, jie pajus laisvėje gyvenančių lietuvių rūpestį pavergtaisiais ir jie daugiau brangins savąją tautybę ir išliks lietuviais".

Neapvilkime mūsų brolių Lenkijoje, Punske, Suvalkuose, Seinuose.

K. Baronas.

JEI NORITE PARDUOTI AR PIRKTI:
GYVENAMUS NAMUS, APARTAMENTUS,
ŽEMĘ STATYBAI, INVESTAVIMUI,
UŽSAKYTI PASTATYTI NAMUS,
REIKALINGA NAMAMS PASKOLA,
DRAUDIMAS (VISŲ RŪŠIŲ),
KREIPKITĖS:
DISTRICT ESTATE BROKERS
ADAMONIS ir BUDRIŪNAS
Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga
Nariai Montreal Real Estate Board
177 SHERBROOKE ST. W., Telefonas PL. 8501
MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI: 5-JI METAI.
Apyvarta 1957 m. siekė $1.000.000,00.
D. N. BALTRUKONIS CR. 6-5075 V. LIESUNAITIS PO. 6-6719
F. YASUTIS LA. 2-7879 J. SKUČAS RA. 2-6152
A. MARKEVIČIUS OR. 1-8951 E. YAFFE — Sekretorė.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —
DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ
kreipkis į lietuvišką firmą
MODERN STONE CO.
NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911
Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 2-9621

Saugesniam važiavimui! Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!
Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —
- PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
- RATŲ BALANSAVIMAS
- PILNI PERDAŽYMO DARBAI
- VAIRŲ PATIKRINIMAS
- SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI
- STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.

IMPERIAL AUTO COLLISION
561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)
TELEFONAS RO. 9-4773 Savininkas Gustavas Keraitis

DRAUDIMO AGENTŪRA Al Duda GENERAL INSURANCE
Visų rūšių draudimai Ontario provincijoje: namai, automobiliai ir t.t. 24 valandų patarnavimas veltui.
HAMILTON 75 Homewood Ave. JA. 9-0613
TORONTO 42 Evelyn Ave. RO. 9-4612

Pavergtoje tėvynėje

Privačioms amatininkų dirbtuvėms laisvai kurtis Mažeikių vykd. kom. finansų skyrius leidimus pradėjo išdavinėti prieš pusantrų metų. Artelės buvo likviduotos, nes jos pasirodė nuostolingos. Dabar Mažeikiuose yra apie 20 privačių amatininkų dirbtuvių, kurios net ir iškabas turi. Jose esą galima visko gauti, ko krautuvėse ir nėra, bet viskas brangiau.

Lietuvos moksleiviai iki šiol privalomų uniformų neturėjo. Dabar betgi uniformos priimtos ir per 2-3 ateinančius mokslo metus bus įvestos visose pradžios, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose. Uniformos skirsis nuo rusų mokyklų uniformų. Jaunesniųjų mokinių palaidinukės, o vyresniųjų švarkai bus atlenktomis apykaklėmis, iš po kurių matomi lininiai marškiniai, prie kurių prisegti (ne užrišami) kaklaraiščiai. Iš tų kaklaraiščių bus matyti, katras iš mažiukų yra pijonierius — pijonieriai nešios raudonus, o kiti tautinių raštų kaklaraiščius. Medžiaga berniukų uniformoms — rudai pilka, o mergaičių ruda su juodais žiurstukais, panašiai, kaip buvo nepriklausomos Lietuvos laikais.

Vilniaus šv. Petro ir Povilo bažnyčia yra pripažinta architektūros meno paminklu, tad numatoma ją atremontuoti valdžios lėšomis. Darbus žadama pradėti šįmet ir baigti 1961 m. Prieš ir po restauravimo bažnyčios vidus būsiąs detaliai nufilmuotas.

Gegužės 1 d. paradai Vilniuje vyko Lukiškių, dabar vad. Lenino, aikštėje. Pirma buvo kariuomenės paradas, o vėliau civilių, kurių kolonos ėjo rajonais. 8.15 val. ryto to rajono gatvėse judėjimas buvo uždarytas iki parado pabaigos.

Vilniaus įgulos viršininku yra gvardijos gen. majoras A. Žukas. Jis pasirašo įsakymą įgulai dėl gegužės 1 d. parado. Įgulos komendantu yra papulk. V. Sidelnikov. Jam pavedama vadovauti bendrai tvarkai aikštėje, o paradui vadovauti pavesta gen. maj. A. Goriačevui.

Už Puntuką didesnis akmuo aptiktas Sedos rajono "Pirmūno" kolūkio laukuose. Jo ilgis siekiąs 10,5 metrų, plotis virš 5 m., o kiek augštis, dar nežinoma. Netrukus jo tyrimus atliksią Geologijos ir Geografijos instituto moksliniai bendradarbiai.

VARTOK

PHILLIPS' MILK OF MAGNESIA

Nuo vidurių užkietėjimo

Milk of Magnesia teikia ir kitoniškos naudos, ne vien ir nuo užkietėjimų. Ji palengvina užkietėjimą ir taip pat padeda virškinimui.

4 uncijos .30¢

12 uncijų .60¢

KURENIMO SEZONAS JAU PASIBAIGĖ

VARGSIME DAR SU ANGLIMIS DULKINAME SKLEPE, AR KEISIME Į AUTOMATIŠKĄ ŠILDYMĄ ?

Iki 8 kambarių namui apšildyti, vandens tankui ir virimui Gazo Kompanija duoda BUDGET PLAN, 150-170 dol. per metus. STATOME augštos kokybės GOOD CHEER gazinius ir alyvinius pečius, vandeniui šildyti gazinius ir elektrinius tankus. Išsimokėjimas net iki 3 metų! Kainos žemos, darbas sąžiningas ir garantuotas. GOOD CHEER gamina pečius nuo 1845 metų! Jų patyrimu galima pasitikėti, tiesa?

P.S. Pečiai geriau išsivalo tik sustojus kurenti, negu rudenį.

NORFOLK HEATING SERVICE

69 NAPIER ST., HAMILTON, ONT. Telefonas JA. 7-6281

Sav. JUOZAS ŽEMAITIS
(Authorized Good Cheer Dealer)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

KRONAS VALEVICIUS LIMITED "The Centre of Real Estate"

Prieš perkant ar parduodant

namus, biznį ar ūkį etc. pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS

LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ ĮST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasiūnas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

HAMILTON, Ont.

Dideli šokiai, Tautos Fondo Hamiltono skyriaus valdybos rengiami, įvyks birželio 30 d. vienoje iš gražiausių "Brant Inn", Burlingto, Ont., "Sky Club" aikštėje, ant ežero kranto, mėnulio ir žvaigždžių apšviestoje. (Vietovė randasi apie 10 mylių nuo Hamiltono, Toronto kryptimi, prie 2-jo kelio).

Maloniai kviečiame visus Hamlitono ir visų plačiųjų apylinkių kolonijų lietuvius gausiai atsilankyti į šį mūsų parengimą ,kur gražiausioje gamtos romantiškoje aplinkumoje turėsite progos nors vieną vakarą ilgajame savaitgalyje praleisti linksmiausioje nuotaikoje laiką ir susitikti su artimaisiais ir tolimaisiais draugais.

TF Hamiltono sk. valdyba.

Dėmesio mūsų jaunimui.

Skautų Rėmėjų komitetas gegužės 5 d. tarėsi kaip sudaryti sąlygas, kad lietuviai skautai-ės Hamiltone suaktyvintų savo veikimą. Iš J. Trečioko pranešimo šiam komitetui aiškėja labai liūdnos perspektyvos. Skautų vyčių būrelis iš 21 nario sumažėjo iki... 4! Skautų vadų tik vienas kitas beliko. Ir šie pas kutinieji, persikėlus šįmet Angel Stone fabrikui į Preston, Ont., žada ten apsigyventi, nes visi dirba šiame fabrike. Mūsų jaunimas, kurio šiuo metu skautų eilėse priskaitoma netoli 100, turi susilaukti visų mūsų kuo rimčiausios pagalbos. Jau pats laikas išmesti iš mūsų galvojimo seną pažiūrą, kad jaunimu turi rūpintis tik jų tėvai. Lietuvybės išlaikymas yra pats augščiausias tautinis idealas. Ga na abejingumo! Kol dar turime lietuvišką jaunimą, dėkime visas pastangas jį tokiu išlaikyti ir ateičiai.

Visi tad atydžiai šiuo reikalu pagalvokime. Skautams reikia mūsų visų paramos. Šių ir kitų klausimų išsprendimui, birželio 26 d., ketvirtadienį, parapijos salėje 7.30 val. vak. šaukiamas visų tautiečių susirinkimas. Pasistenkime šiame svarbiame susirinkime dalyvauti.

Skautų stovykla šįmet numatyta 10 dienų — nuo liepos 26 iki rugpiūčio 4 d. Priimami ir ne skautai — berniukai ir mergaitės. Į šią stovyklą mūsų didžiausia pareiga visus vaikus pasiųsti, nes joje mūsų jaunimas gaus tiek lietuviškos dvasios, jog grįžęs, kaip praėjusiais metais V. Pašilys išsireiškė, ir mums tėvams pastebės, kada į savą kalbą įterpsime angliškų žodžių.

Junkimės į LN narių eiles, nes tik LN artimoje ateityje bus pajėgūs efektyviau paremti finansiniai tautinius reikalus.

Lietuvių Namai savaitės bėgyje sulaukė 4 naujų narių. Tai Janilionis Mikas, Lesevičius Pranas, Viskantas Kostas ir Simaitis Kazys. Akcinis kapitalas padidėjo $400: pirmieji trys paminėti nauji nariai tuojau įteikė po $100, o antrą šimtinę pridėjo Rimkus Feliksas. Visiems tautiečiams gražiausias ačiū!

Į Hamiltoną persikėlė Viskantas Kostas, anksčiau gyvenęs savo tabako ūkyje prie Aylmer, Ont., ir nusipirko 225 Queen St. S. namus. Liet. Namams jie padarė retą staigmeną: jo žmona atnešė $100 į namus, kas per praėjusius pora metų pasitaikė labai retai. Priimkite, gerieji Viskantai, gražų ačiū!

"Delta" kiną nuo liepos 1 d. LN valdyba operuos pati. Šio perėmimo progą kviečiame visus lietuvius liepos 1 d. ir per visą pirmąją savaitę ir vėliau į mūsų pačių kino teatrą skaitlingai lankytis. Įėjimo bilietai 60c.

LN prižiūrėtoju valdyba gegužės 6 d. posėdyje priėmė Janilionį Miką su $158 mėnesinio atlyginimo. Jis pareigas perims nuo liepos 1 d.

"Delta" kino vedėju LN v-ba geg. 6 d. posėdyje pakvietė G. Skaistį. Jo atlyginimas komisinis. jei LN gaus į mėnesį pelno mažiau $650, jam bus mokama už tą mėnesį $300. Kinui nešant pelną nuo $650 iki $1.000, vedėjui bus mokama $350 mėn. Gi jei vedėjas sukels per metus $12.000 gryno pelno, nuo gauto perviršio jam bus išmokėti 25% bonų.

Kiną patiems operuojant reikės kasininkės, 2-jų vietų nurodytojų, švaros palaikytojos ir pardavėjos krautuvėlėj. Suinteresuotos prašomos kreiptis į G. Skaistį, 75 Homewood Ave., tel. JA. 9-0163. Pirmenybė LN narėms.

Šį šeštadienį, birž. 21 d. parapijos salėje LN iškilminga vakarienė. Pradžia 7.30 val. punktualiai. Ypač prašome gavusius pakvietimus garbės narius joje dalyvauti.

Kas iš pakviestųjų visdėlto negalėtų dalyvauti, malonėkite pranešti K. Mikšiui, 18 Barton St. W., tel. JA. 9-8593.

Taip pat primename visiems tautiečiams, norintiems šiame pobūvyje dalyvauti, kad šiandien yra paskutinė įsiregistravimo diena. Sk. St.

Š. m. birželio 30 d., pirmadienį, "Dominion Day" išvakarėse,

"BRANT INN", Burlington, Ont., rengiami

Dideli šokiai

PO ATVIRU DANGUMI, ANT EŽERO KRANTO.

Benni Ferri muzika, įvairus bufetas, turtinga loterija ir t.t.
Pradžia 7 val. vak.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir visų plačiųjų apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

TF A-bės Hamiltono skyr. Valdyba.

PADĖKA

Visiems, kurie betkokiu būdu pareiškė man užuojautą, dėl tragiškos mano brolio mirties Lietuvoje, nuoširdžiausiai dėkoju

Pranas Lesevičius.

WINNIPEG, Man.

Choristų gegužinė įvyko sekmadienį, birželio 8 d., Vinco ir Elenos Januškų viloje "Banga" prie Winnipego ežero. Kartu atšvęsta vargonininkės Danguolės Januškaitės gimtadienis. Ta pro Danguolei choristų vardu įteikta graži dovana — lagaminėlis ir pieštukų komplektas.

Januškai svečius pavaišino skaniais pietumis.

Liudas ir Stasė Bartininkai nusipirko vilą prie Winnipego ežero, Winnipeg Beach vasarvietėje 5-je alėjoje .Tai didelis sklypas apaugęs ąžuolais.

Šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyks birželio 22 d. Kildonan parke. Vykti tuoj po pamaldų į tą pačią vietą, kur mokslo metų užbaigimas įvyko praėjusiais metais. Bus įvairių žaidimų, lenktynių, vaikams bus duodamos dovanos. Maloniai laukiami svečiai.

Verutei Demereckaitei, jos gimtadienio proga Montrou mokyklos vedėjas ir raišųjų vaikų draugija suruošė Montrou mokyklos salėje pagerbimą. Ji yra tos mokyklos korespondentė. Kas mėnesį ji turi ką nors parašyti į angliškąją laikraštį.

Šeštadienį, birželio 7 d., Gusčių šeima Verutei suruošė pagerbimą savo namuose. Įteikta jai dovana — lagaminėlis. Verutės sveikata sparčiai gerėja.

Petras Kumpauskas nukrito nuo stogo apie 40 pėdų augščio. Laimingas kritimas — nesusižeidė, tik truputį prisitrenkė.

St. John. — Sady Burt yra pirmoji moteris Kanadoje paskirta teisėju Newfoundlando provincijoje.

Hamiltono lietuvių šeimoje

Hamiltono lietuvių bendruomenė laiminga, kad savo didelėje lietuviškoje šeimoje turi daug gerų lietuvių — savo tėvų žemės nuoširdžių patrijotų. Iš jų tarpo, šį kartą turime progos pristatyti geruosius Viktutę ir Stasį Burdinavičius.

Viktutė Dainauskaitė - Burdinavičienė, kilusi nuo Pajevonio, Lietuvoje ilgesnį laiką gyveno Kaune ir dirbo Karo ligoninėje, katru lankydama gailestingųjų seserų kursus. Užėjęs karas mokymąsi sutrukdė ir tik po jo p. Viktutė šiuos kursus baigė Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1948 m. į Kitchener, kur atliko darbo sutartį ir po to persikėlė į Hamiltoną. Po ilgesnių pastangų čia ji išlaikė egzaminus ir dabar dirba antrąja sesute St. Peter's Infirmary.

Turėdama puikų kontraltą p. Viktutė yra nuolatinė lietuviškų chorų narė. Vokietijoje ji dainavo muz. Budriūno vedamame chore Scheinfelde, o Hamiltone "Rūtos", ved. Untulio, ir dabar Aušros Vartų parapijos chore, vedamam kun. B. Jurkšo. Lietuviška daina buvo dalimi jos jautrios sielos iš pat mažens. Norėdama dar daugiau balsą lavinti ji prieš kelis mėnesius pradėjo imti dainavimo pamokas prof. Z. Zankov studijoje.

Su p.p. Burdinavičiais susipažinau, berods, 1951 m. rinkdamas šalpai aukas. Niekad neužmiršiu to pirmo įspūdžio, kurį padarė p. Burdinavičienės jautrumas savo artimui: "Mes seniai laukiame, kad kas nors mus tuo reikalu aplankytų. Jau manėm, jog būsime aplenkti", — ir tuojau įteikė penkinę. Ir visais vėlesniais metais jos dosni lietuviška dvasia nesikeitė.

Stasys Burdinavičius, augštaitis nuo Rokiškio, laimingu sutapimu, be didesnių pavojų, Lietuvą apleido 1943 m. Lietuvoje tarnavo kooperatyve. Į Kanadą atvyko 1947 m. trečiuoju transportu miško darbams. Sutartį atlikęs, 1948 m. apsigyveno Hamiltone ir tuojau gavo darbą Stelcoje, kur tebedirba ir šiuo metu. Su V. Dainauskaite šeimą sukūrė 1949 m.

Jis prenumeruoja 6 liet. laikraščius ir žurnalus, turi susipirkęs nemažą liet. knygų bibliotekėlę, jau kelis metus su maža pertrauka yra nuolatinis Vas. 16 gimn. rėmėjas. Jo pavardę dažniau užtinkame aukų sąrašuose stambesne auka. Pradėjus organizuoti Lietuviu Namus Hamiltone, jį ir p. Viktutę matome pirmųjų narių tarpe, o dabar, kada šis didelis lietuviškas darbas konkretizavosi, jie net daug neprašomi įteikė dar $500 čekį, papildydami savo prisidėjimą iki $700 ir duodami vilties, kad vėliau jie padidinsią iki tūkstantinės. Tuo būdu Liet. Namų garbės narių būrys padidėjo dar viena stipria jėga.

Stasys Burdinavičius visada buvo didelis Lietuvių Namų entuzistas. Kai prieš kelis mėnesius buvo užpirkti Deltonia rūmai daugelis baiminosi, kad Hamiltonui tai esąs neįkandamas objektas. Kaip tik tuo laiku S.B. rašančiajam ramiai ir su visišku tikrumu pareiškė: "Šią nuosavybę lengvai gali užpirkti 10 Stelco darbininkų, tad ko čia dabar bijoti ją įsigyti keliems šimtams lietuvių!".

Po nuoširdaus pasikalbėjimo, atsisveikinant p. Stasys palinkėjo geriausio Liet. Namams pasisekimo ir išlydėdamas davė šią visiems lietuviams sugestiją: "Juk dažnas turime bankuose kiek pinigų, kodėl gi jų bent dalies neinvestuoti į Lietuvių Namus?".

Linkime mieliesiems Viktutei ir Stasiui Burdinavičiams ateityje irgi išlikti tvirtais lietuviais, o savo gražiais tautiniais darbais patraukti ir tuos tautiečius, kurie nuo mūsų tautos kamieno jau bando atskilti.

Sk. St.

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir narių gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Pulk. Adolfas Birontas, mirė birželio 8 d. aušrai brėkštant savo dukters Margaritos Premineckienės namuose Clevelande. Paliko taip pat sūnus Viktoras, dabar tarnaująs JAV kariuomenėje, Korėjos karo dalyvis savanoris. Palaidotas birželio 11 d. Kalvarijos kapinėse.

Žurn. Sal. Narkeliūnaitė birželio 15 d. išvyko į Europą. Ji aplankys ir Lenkiją bei tenykščius lietuvius.

Lituanistinėms studijoms Ford hamo universitete tuo tarpu įsiregistravo tik 18 klausytojų — 12 seselių mokytojų ir 6 studentai. Kad universitetas nedarytų kliūčių, reikia bent 25 klausytojų. Tikimasi, kad tie trūkstami 7 dar susiras.

Prof. Jonui Šimoliūnui gegužės 21 d. sukako 80 metų. Profesorius gyvena Racine, Wis.

Čikagos liet. opera rugsėjo 13 d. gastroliuos Clevelande su Faustu.

ALRKF Jaunimo stovyklos sezono atidarymo metu, buvo suruoštas kartūno balius su premijomis gražiausioms suknelėms. Pirmąją vietą laimėjo B. Astašaitienė, antrąją — F. Olšauskaitė ir trečią — D. Mikaitė. Baliuje dalyvavo virš 400 asmenų iš Illinois, Michigano, Wisconsino, Ohio ir Ontario. Gautas pelnas paskirtas stovyklos pagrindinio pastato grindų plytelių sudėjimui, Naujosios grindys jau įrengtos .

VOKIETIJA

Feliksas Nedzinskas mirė Gautingo sanatorijoje balandžio 23 d. Tai buvo Dzūkijos ūkininkas. Buvo lietuvių savisaugos daliniuose, kuriuos panaikinus Vokietijoje buvo įjungtas į Luftwaffe. Patyręs karo metu daug sunkumų, sužalojo sveikatą. Iš Vokiečių valdžios buvo išsirūpinęs rentą ir taupė namelio statybai, tik laukė grįžtant žmonos, kuri 1949 m. emigravo į JA Valstybes.

Balandžio 25 d. palaidotas Gautingo kapinėse.

A.A. Jonas Skrebė, panevėžietis, gimęs 1897. XI. 23, gegužės 25 d. tragiškai mirė. Velionis buvo sąmoningas lietuvis ir gero būdo žmogus. Vokietijon jį atbloškė karo audra. Įvairūs vėjai blaškė jį po įvairias stovyklas. Daug iškentėjusį karo metu, tėvynės ir šeimos ilgesys kankino jį ir po karo. Gyveno bendra išeivio dalimi Itzehoe, Rentsdorfe, Wentforde, Spackenberge. Šiemet atsikėlė į Hamburgą, džiaugėsi, kad po ilgesnio laiko vėl yra su savo tautiečiais. Dalyvavo visuose lietuviškuose parengimuose ir gerai suprato vienybės reikalą. Buvo jautrus savo brolio lietuvio vargui ir kančiai. Savo padėtimi nebuvo patenkintas. Nerimo dėl savo Lietuvoje pasilikusios šeimos. Jis ją mylėjo, jos ieškojo, ją nuolat gražiai minėjo. Apie jos likimą nieko nežinojo. Sužinojęs, kad žmona jau mirė, vedė tris dienas prieš savo mirtį. Lietuvoje paliko 3 suaugusius vaikus, o Vokietijoje — 2: Gediminą ir Rosemarie. Palaidotas birželio 3 d. Hamburg-Altona, Staettisches Friedhof (Zentralfriedhof), prie Volkspark.

DELHI - TILLSONBURG, Ont.

Gegužės 24 d. įvyko metinis lietuvių Ūkininko klubo visuotinis susirinkimas Courtlando salėje. Toji pati valdyba buvo vienbalsiai perrinkta: J. Dambrauskas — pirmininku, C. Pocius — sekretorium, J. Luckus — iždininku, P. Ožalas, D. Šiurna, J. Janušauskas — direktoriais.

Pagal naują tvarką nario mokestį susirinkusieji užsimokėjo ir įgijo nario knygutes. Priimti keturi nauji nariai. Ta proga Lietuvių Namų statymo klausimas buvo gvildenamas ir įvairūs pasiulymai buvo plačiai diskutuojami. Pagaliau buvo nuspręsta palikti visą iniciatyvą ir vykdymo darbą specialiai grupei, sudarytai iš Bendruomenės Klubo bei senos statymo komisijos. Ir pasiryžta, kad tuoj po tabako sodinimo statymo projektas būtų paruoštas ir imtasi darbo.

Yra klubo valdybos numatyta šį mėnesį surengti Jonines-piknika, kurio data ir vieta bus vėliau paskelbta. Tarp įvairių užsimojimų klubas rudenį pakvies visus narius į specialią vakarienę - pobūvį, kur turėdami nario knygutes svečiai galės naudotis tam tikromis privilegijomis. Nario knygutes galima bus gauti pas visus valdybos narius piknike, parengimuose ir privačiai.

Iki šiol klubas veikė ir dabar veikia siekdamas palaikyti ir ugdyti tautiškumą, remti ir stiprinti lietuvybę šioje apylinkėje. Sekretorius.

Padėka

Širdingiausiai dėkojame mieliems kaimynams ir prieteliams, taip gausiai prisidėjusiems ir dalyvavusiems mūsų naujagimio sūnelio Vytuko gimimo proga ruoštoje staigmenoje - shower party, ir už taip gražias ir vertingas dovanas. Ypatingai dėkojame rengėjams taip daug dirbusiems ir daug brangaus laiko sugaišusiems, pp. Vieraičiams, pp. Mačiuliams ir pp. Augustinavičiams.

Mes liekame jums visiems visados dėkingi.

Edita ir Aleksas Miknevičiai.

Atidaryta nauja lietuviška moterų kirpykla

NELLE BEAUTY SALON
1496 Main St. E.
(netoli Kenlworth)
Hamilton, Ont. Tel. LI. 4-9898
Sav. A. BUČINSKIENĖ

Pasipriešinkime kultūriniam nuosmukiui

Esame susirūpinę mūsų kultūrinio gyvenimo klausimais, kurie nekartą buvo atskirų asmenų keliami, nors jų balso nebuvo paisoma. Atkreipti dėmesiui į šiuos rūpesčius šį kartą dėl jų pasisakome kolektyviai, jungiami noro matyti mūsų kultūrinį gyvenimą gyvą.

Nepriklausomojo gyvenimo metais laisvoje tėvynėje buvo sparčiai pažengta įvairiose kultūrinės kūrybos srityse ir pasiekta rimto lygio. Šis lygis šiandien yra atsidūręs didelėje grėsmėje būti vėl nusmukdytas į primityvų mėgėjiškumą. Nebesant valstybės globos, nebeturint savų akademinių institucijų ir visiems "lygiais" pasidarius, atsiranda sąlygos veržtis nebe savo kūrybiniu pajėgumu, o reklama, kūrybinį impotentiškumą imant dangstyti apeliavimu į patriotinius jausmus, tėviškės laukų rugių gubomis, iš atminties atkuriamais tėvynės vaizdais, pietizmu lietuviškiems siužetams ir pan. Tokios padėties akivaizdoje turime tarti: **nėra patriotinės pareigos imtis kūrybinių uždavinių, kuriems neturima jėgų. Yra pakankamai būdų atlikti savo patriotines pareigas, nesiimant žeminti mūsų meno lygio. Kultūrinė kūryba yra sritis, kur mėgėjiškumui viešumoje vietos nėra.**

Niekur ir niekada netrūksta diletantų, bet normaliose sąlygose jie nesudaro problemos: jie reiškiasi savo šeimyninėje aplinkoje, niekam nekenkdami. Tačiau tada, kai jie ima iš šeimyninės aplinkos veržtis į viešumą, iš gerbiamų mėgėjų jie virsta piktais kenkėjais. Šitokių apraiškų su kaupu ima rodytis jau ir mūsuose, kai veržlūs diletantai, uoliai reikšdamiesi jiems be atodairos suteikiamose spaudos skiltyse, visuomenės akyse darosi autoritetais. Neišvengiamai dėl to visuomenėje vyksta dezorientacija, kuria naudojasi grafomanai ir teplomanai, sumaišydami visa vienan katilan, sudarydami gyvo kultūrinio gyvenimo iliuziją, kai iš tiesų turime reikalo ne su tikra gyvybe, o tik su reklamos mūge. **Nežiūrint išorinio judrumo, mūsų kultūrinis gyvenimas yra atsidūręs pavojuj.** Yra kliūčių, kurios nepriklauso nuo mūsų (talentai nėra dirbtinai išauginami, jie kiekvienam laikui dovanojami). Bet yra kliūčių, kurios sudaromos mūsų pačių kaltės, spaudai atidarant kelią diletantams veržtis į viešumą ir joje varyti savo įžūlią autoreklamą. Manome, kad ir dabar nebūtų šio klausimo, kaip jo nėra normaliose sąlygose, jei mūsų spauda, formuojanti viešąją opiniją, atsakingiau laikytųsi kultūrinio gyvenimo atžvilgiu ir vadovautųsi šiais aškiais, bet dažnai paminamais principais:

1. Kiekvienas mūsų kultūrinis laimėjimas turi **visus** mus lygiai džiuginti ir susilaukti dėmesio visoje spaudoje. Kas yra laimėta, yra laimėta lygiai visiems, ne vienai srovei. Naujai pasirodžiusios knygos, muzikos kūriniai, dailės parodos, koncertai, vaidinimai turėtų būti visoje spaudoje nešališkai aptariami. Tačiau būklė yra tokia, kad esame verčiami apgailestauti, jog dažnai tokio rimto dėmesio mūsų kūrybinei gyvybei tenka pasigesti, Užuot objektyvaus dėmesio viskam, kas iš tiesų laimėta lietuviškajai kultūrai, reklamiškai augštinama kas "sava", o "svetimu" susidomima tiek, kiek turima progos "priešui" įgelti. Kaip visi vienodai žerbiame visų krypčių mūsų didžiuosius vyrus, nuo Basanavičiaus per Kudirką ligi Čiurlionio, Maironio ir Krėvės, taip lygiai pagarbiai turėtume sutikti ir dabarties kūrėjus, nesiimdami jų diskriminuoti sroviniais sumetimais. Partiniai motyvai neprivalo mumyse nustelbti lietuviškosios sąžinės.

2. Tačiau objektyvus džiaugimasis tuo, kas yra laimėta lietuviškajai kultūrai, neturi virsti visko tokiu pačiu vertinimu. Nesgi **ne visa yra lygiai verta** ir ne viskuo galima džiaugtis. Nesame dar tiek nuskurdę, kad jau nebūtų nieko kito likę, kaip nebeskirti tikro laimėjimo nuo mėgėjinio bandymo. Kiek kenkia piktos niekinamosios kritikos, tiek yra kenksmingos ir egzaltuotos panegirikos. Objektyvi informacija turi eiti drauge su kirtišku žvilgsniu, žinančiu, kad negali būti be pagrindo nei peikiama, nei giriama, kad yra vertybių gradacija, kad ne visa yra vieno ir to pat meninio lygio. Tikra kritika iš tiesų yra analizė, o ne įspūdžių pasakojimas, ne pasipiktinęs niekinimas ir ne įkyrus reklamavimas. Ši kritikos prasmė turi būti atstatyta mūsų spaudoje.

3. Kritikos uždavinys yra atsakingas ir reikalaująs atitinkamos kompetencijos. Jo negalima patikėti mėgėjams, kaip nepatikime savo sveikatos tiems, kurie neišmano medicinos. Visų laikraščių redakcijos turėtų jausti pareigą pasitelkti atsakingų ir kompetetingų literatūros, dailės, muzikos ar teatro kūrinių kritikų, o ne verstis atsitiktinai gautais rašiniais. Tas pats principas turėtų galioti ir apskritai literatūros, dailės, teatro, muzikos klausimais. Mūsų spaudoje yra pasirodę ir vis tebesirodo tokių šnekėjimų apie dailę ar tokių paistymų apie literatūrą, kad tenka rausti iš gėdos tai skaitant savąja kalba. Nėra būtinos pareigos laikraščiui pasisakyti dėl moderninio meno ar dėl Picasso, bet yra pareiga, jei imamai apie tai kalbėti, tai atlikti rimtai. Savo ignoranciją kiekvienas turėtų pasilikti sau pačiam, o nesiveržti su ja į viešumą.

Keliame šiuos klausimus, nes nelaikome paliestosios padėties nepavojinga. Mūsų spaudos nuosmūkis izoliuoja mūsų kūrėjus nuo lietuviškosios bendruomenės. Demonstruodami savo primityvų provinciališkumą ar atšiaurų partiškumą, atstumiame nuo savęs gilesnio intereso jaunimą.

Šiuo pasisakymu nesikėsiname į spaudos laisvę. Kūrybai reikia laisvės ir nėra kūrybos be priešybių įtampos. Tačiau laikome nesusipratimu spaudos laisvės vardu negerbti paties žodžio, leidžiant juo švaistytis paprastai ignoracijai ar neatsakingai reklamai. Mes norime matyti savąją spaudą tokią, kad būtų galima ja didžiuotis kaip mūsų gyvenimo pažangą skatinančiu veiksniu.

Bostonas, 1958 m. birželio 1 d.

V. Adamkavičius, J. Akstinas, P. Augius, J. Bakis, kun. dr. A. Baltinis, arch. A. Banelis, Al. Baronas, St. Barzdukas, A. Bendorius, K. Bradūnas, Pr. Čepėnas, Alf. Dargis, J. Daugvila, J. Gaidelis, Ad. Galdikas, dr. J. Gimbutas, dr. M. Gimbutienė, dr. J. Girnius,, A. Gustaitis, V. Ignas - Ignatavičius, V. K. Jonynas, Vyt. Kašuba, A. Kašubienė, M. Katiliškis, dr. J. Kaupas, Vyt. Kavolis, Kęst. Keblys, J. Kralikauskas, Vl. Kulbokas, Andr. Kuprevičius, Alg. Landsbergis, dr. V. Maciūnas, Vyt. Marijošius, dr. H. Nagys, A. Nyka - Niliūnas, arch. J. Okunis, K. Ostrauskas, J. Palubinskas, V. Petravičius, dr. J. Puzinas, H. Radauskas, V. Ramonas, A. Rūkas, dr. A. Salys, St. Santvaras, Alg. Šalčius, Ant. Škėma, A. Tamošaitis, dr. J. Valaitis, Ad. Valeška, T. Vaitas, dr. V. Vardys, Iz. Vasyliūnas, B. Vaškelis, Vc. Verikaitis, R. Viesulas, L. Vilimas, V. Vizgirda, R. Žukaitė.

Pašto ženklų paroda

Niujorko Lietuvių Filatelistų D-ja ryšy su PLB seimu ruošiasi Lietuvos pašto ženklų parodai. Paroda bus tose pačiose patalpose kaip ir seimas: Statler Hotel ir tęsis 3 dienas.

Šiemet sueina 40 metų kada Lietuva pasiskelbė save nepriklausoma ir tą nepriklausomybę pažymėjo visam pasauliui išleisdama 1919 m. gruodžio 27 d. savo sostinėje Vilniuje pirmuosius du pašto ženklus 10 ir 15 skatikų. Tokiu būdu šiems pirmiems Lietuvos ženklams taip pat sukanka 40 metų ir draugija parodoje stengsis šį faktą ypatingai atžymėti, tiek lietuviu, tiek svetimųjų akyse.

Ruošiamoji paroda bus varžybinė. Žinomas Lietuvos pašto ženklų specialistas med. dr. J. Bučnys iš Baltimorės įpareigotas pakviesti teisėjais amerikiečius, kurie gerai pažįsta Lietuvos pašto ženklus. Jų žinioj bus nešališkas eksponatų įvertinimas.

D-jos narė Conway Zirkle iš Filadelfijos, kuri yra sekretorė American Philatelic Congress (plati organizacija leidžianti disertacinius filatelijos leidinius) įpareigota skelbti ir propaguoti Lietuvos pašto ženklų parodą Amerikos filatelistinėje spaudoje. Kiekvienas d-jos narys įsijungs į darbą padarytį šią parodą įdomią, kad ji sutrauktų gausią publiką, ne vien lietuvių, bet ir kitų tautybių — amerikiečių. Pašto ženklų rinkėjai yra geriausi Lietuvos žinovai.

N.Y. Liet. Filatelistų D-ja kreipiasi į Amerikos lietuvių didžiąsias organizacijas, įstaigas ir pavienius įtakingus visuomenininkus prisidėti prie šio propagandinio darbo **paskiriant dovanas - trofėjas Lietuvos pašto ženklų rinkėjams.** Šis Lietuvos turto rinkimas turi būti užtarnautai įvertintas.

Kiekviena trofėja turės lentelę su įgraviruotu laimėtojo ir dovanotojo vardais, o taip pat ir įgraviruotu stilizuotu Vyčiu, kuris nuo seniai yra visiems pašto ženklų rinkėjams simbolis: The Land of the White Knight - Lithuania.

Liet. Filat. D-ja.

Paminklas dideliam lietuviui

Jei šiandien kas ryžtasi peržvelgti nepaprastai įvairios Amerikos lietuvių istorijos garbingus puslapius, galėtų nesunkiai pamatyti, kokius didelius, gal net nepaprastus darbus savo gimtąjam ar savo tėvų kraštui jie yra atlikę. Jų veiklai, suprantama, turėjo kas nors vadovauti. Tokių asmenų žinome gan gražų būrį. Ir, nors sunku įsivaizduoti, kažkodėl kun. A. Miluko vardas su kiekvienais metais lyg ir blanksta mūsų mintyse, kartu pastebimai mažėja ir to didžiojo lietuvybės apaštalo Amerikoje darbų vertinimas. Kad taip neatsitiktų, kad to neeilinio lietuvio atminimas iš jo tautiečių atminties neišblėstų, kad ir ateities lietuviškoms kartoms liktų bent kuklus prisiminimas, žurn. Vladas Mingėla, ėmėsi labai svarbaus ir laiku sumanyto darbo — baigia rašyti stambią monografiją apie kun. A. Miluko gyvenimą, veiklą ir jo atliktus darbus. Tuo, reikėtų tikėtis, didžiąjam lietuviui bus pastatytas bent mažas paminklas, kurio velionis neabejotinai yra užsipelnęs.

Norint kanadiečius lietuvius bent trumpai supažindinti su kun. A. Miluko asmeniu ir veikla, pasitaikė maloni proga kreiptis į rašomos monografijos autorių Vl. Mingėlą, su keletą klausimų.

Kada pirmą kartą susidomėjote kun. A. Miluko asmeniu?

— Dar Lietuvoje teko skaityti jo straipsnius ir jo išleistas knygas. Vėliau jau JAV 1952 m. vėl susidomėjau kun. Miluko atliktais milžiniškos reikšmės darbais lietuvybei. Kartą teko skaityti viešą paskaitą apie tai. Jai pasibaigus, visa eilė klausytojų pradėjo raginti būtinai parašyti monografiją apie Miluką.

Kaip toli yra jau pažengęs darbas ir kaip didelė bus knyga?

— Knygos rašymas jau beveik baigtas. Dabar peržiūrima kalba, lyginamos ir papildomos kaikurios vietos. Atrodo, kad susidarys kokie 300 pusl. teksto ir bent 40 pusl. iliustracijų: nuotraukų, įvairių dokumentų, laiškų, raštų kopijų.

Kaip sekėsi su medžiagos rinkimu? Iš kokių šaltinių ją gavote?

— Savo metu buvau laikraščiuose paskelbęs, kad esu reikalingas visų rūšių medžiagos, kuri liestų kun. A. Miluką. Atsiliepė visa eilė malonių tautiečių, kuriems esu dėkingas už jų rūpestingumą. Taipgi, teko ir pačiam kreiptis į visą eilę įstaigų bei institucijų, iš kurių ir gavau, kaikuriais atvejais tiesiog neįkainojamos vertės dokumentų kopijas. Gavau fotostatinių kopijų įvairios medžiagos liečiančios kun. A. Miluko veiklą iš Kongreso bibliotekas Vašingtone, Valstybinio archyvo Vašingtone, Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Taipgi vieno svarbaus dokumento foto kopiją gavau ir iš Vilniaus universiteto bibliotekos.

Sakykite, kuo mums svarbi kun. A. Miluko veikla?

— Tai būta isties labai šakotos ir gilios erudicijos asmenybės. Jis buvo tikras liaudies švietėjas ir daugelio talentų intelektualas, visą savąjį gyvenimą skyręs vien tik Lietuvai ir lietuviškiesiems reikalams. Juk jis tik vienas parašė, išvertė ar išleido 180 liet. knygų, bent už vieną milijoną litų! O ką jau bekalbėti apie jo politinę veiklą. Apie neprikalusomą Lietuvą jis ėmė galvoti, gal net anksčiau už kitus mūsų tautos veteranus. Ir ta linkme daug ir nuoširdžiai dirbo. Kol Lietuva buvo caristinėje priespaudoje, jis iš Amerikos rašė pačiam carui įvairius protesto raštus. Vėliau jis buvo iniciatorius ar bent aktyvus dalyvis Amerikos lietuvių veiklos, stengiantis Lietuvai gauti JAV pripažinimą, skelbiant JAV Lietuvių dieną, renkant amerikiečių tarpe aukas Lietuvai pagelbėti, ruošiant protesto demonstracijas ir rezoliucijas lenkams persekiojant lietuvius Vilnijoje, prieš visą Želigovskio smurtą ir t.t. Tais ir visais kitais reikalais nekartą lankėsi pas JAV prezidentus, rašė jiems, Valstybės Departamentui, Kongresui įvairius laiškus, rezoliucijas ir pan. Ruošiamoje knygoje bus autentiškos kopijos viso to susirašinėjimo.

Kaip su pačiu knygos išleidimu? Tikitės gauti iš kur nors paramos?

— Tai labai svarbus ir jautrus reikalas. Spaudos darbas labai brangus. Dar nėra nusistatyta kuriuo būdu spausdinti. Ofsetu būtų pigiausia ir atpultų klišių darymo išlaidos (apie $400). Bet norima išleisti gerame popieriuje, kietuose viršeliuose. Esu sulaukęs gražaus pritarimo iš prel. L. Mendelio, prel. P. Juro, kun. Miluko brolio Mato, gyv. Niujorke. Žada paremti Detroito liet. kult. klubas. Baltimorėje, regis, bus suorganizuotas centrinis komitetas pasirūpinti išleidimu. Norėtųsi tikėti, kad ir kitur gyveną tautiečiai prisidės prie išleidimo darbo. Kas gali auka ar bent prenumerata. Šie visi klausimai bus kiek vėliau paryškinti mūsų spaudoje.

Ar galima tikėtis knygos išleidimo šiais metais?

— Aš tikrai paruošiu monografiją galutinai. Išties, būtų labai prasminga, kad knyga galėtų būti išleista dar šiais metais, nes tai yra kaip tik penkioliktieji nuo kun. A. Miluko mirties. Reikėtų galvoti, kad mūsų visuomenei padedant, tai bus galima ir atlikti.

Teko susipažinti su laikr. Vl. Mingėlos surinkta medžiaga apie kun. A. Miluką. Ji tikrai gausi ir rūpestingai paruošta. Atrodo, kad susilauksime tikrai neeilinės monografijos, iš kurios tautiečiai patirs, kad mūsų tautos istorijoje kun. A. Milukas gretintinas su tokiais vyrais, kaip dr. J. Basanavičius, Tumas - Vaižgantas, Valančius, Kudirka ir kt. Šie visi didieji lietuviai gyveno ir sielojosi lietuviškaisiais reikalais iki pačios paskutinės savo gyvenimo sekundės. Ne kitoks buvo ir kun. A. Milukas, kuris šioje žemėje nepaliko jokio materialinio palikimo, išskyrus savo broliui paliktą kriaušės medžio pasiramsčiuoti lazdelę. Neužsipelnė jis sau net ir atskiro kapo ir jo palaikai palaidoti viename kape su kun. Antanu Kodžiu. Užtat kun. Miluko darbai lietuvybei savo didingumu ir reikšme turės byloti šioms ir būsimoms lietuviškosioms kartoms per amžius.

Al. Gimantas.

Prisiųsta paminėti

Marija Gimbutas, Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art, Philadelphia American Folklore Society, 1958, 148 psl. Kaina $3. Knyga gaunama pas autorę šiuo adresu: M. Gimbutas, Peabody Museum of Harvard University, Cambridge, Mass.

Antanas Škėma, Balta drobulė, Romanas. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 23, 1958, London, 192 psl.

Žmonija griežtai įspėjama, vertė dr. Juozas Mačernis, 34 psl. Kaina nepažymėta.

East and West, Nr. 14, 1958.

Šiame Nr. rašoma didžiųjų konferencijos reikalu, apie Rytų ir Vakarų ideologinį skilimą, apie Kinijos problemas, apie rinkimus Sov. Sąj. ir apie Ukrainos nepriklausomybės 40 metų sukaktį JAV.

Jaunimo Žygiai, 1958 m. 1-2 (14-15) Nr., 64 psl.

Turinys: Politinės vienybės problema; Dr. A. Trimakas — Politinis darbas — jaunosios kartos rūpestis; St. Alšėnas — Profetai tautos politikoje; Adenaueris apie jaunimą ir jaunimui; Adenaueris — krikščionis, politikas, europietis; A. Gražiūnas — Anglo žvilgsnis į krikščioniškąją politiką; Veidu į ateitį; A. J. K. — Suvereniteto problema; Vl. Krivickas — Keletas minčių apie individualizmą; J. Gravrokas — Pavergtų Europos tautų seimas; ir t.t. ir t.t.

Kun. B. Gauronskio jubiliejus

Dabartinis Ansonia, Con., šv. Antano parapijos klebonas Benediktas Gauronskas kunigu įšventintas 1933 m. birželio 10 d. Nartfordo vysk. Nylon, praslinkus net 23 m. nuo atvykimo į Ameriką. Kilimo iš Papilės parap. Avižių kaimo, gausios šeimos sūnus, Amerikon atvyko bemokslis ir tik savo pasišventimo bei gabumų dėka jis baigė vidurinę mokyklą, paskiau Niagara, N.Y., išklausė filosofijos kursą, o seminariją baigė Baltimorėje. Kaip kunigas dirbo Waterbury, Bridgeporte, Nartforde ir dabar Ansonijoj, kurią parapiją perėmė iš kun. Karkausko.

Mokslus baigė kun. G. labai vargingai. Vidurinį mokslą eimas buvo net džiova susirgęs, bet užtai išėjo tvirto charakterio ir sąmoningas lietuvis patriotas ir visuomenininkas. Jis įsteigė net tris Vyčių kuopas, yra stropus ALTo ir BALFo veikėjas. Ir dabar jis šių dviejų organizacijų kasininkas. Be to, jis keturių vyskupijų Liet. Kunigų Vienybės pirmininkas ir visos lietuviškos veiklos bei lietuvių globėjas. Jis, be to, geras "ūkininkas", ir nedidelė jo parapijja — vos 250 šeimų, skolų jau seniai neturi, bet turi santaupų banke net $40.000. Jis atremontavo bažnyčią, išleisdamas tam ir Marijos statulai prieš bažnyčią $7.500, o dabar planuoja statyti mokyklą.

Nenuilstamam darbuotojui tenka palinkėti kuo ilgiau darbuotis Kristaus vynuogyne bei Lietuvos tarnyboje ir stipriam sulaukti auksinio jubiliejaus.

Toronto lietuvių šeštadieninė mokykla

Pasibaigus mokslo metams, Toronto Maironio vardo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas nori patiekti jums trumpą tos mokyklos veiklos apyskaitą už 1957-58 mokslo metus.

Pereitą rudenį mokyklą lankyti įsiregistravo 276 mokiniai. Stropiai lankė tą mokyklą iki mokslo metų pabaigos 249 mokiniai. Metų bėgyje dėstė 11 nuolatinių mokytojų.

Į pirmą skyrių įsiregistravo 119 vaikų. Mokyklos globėjo klebono P. Ažubalio rūpesčiu ir pastangomis buvo gauta viena papildoma klasė. Teko padaryti tris pirmuosius skyrius.

Mokyklai išlaikyti metinis mokestis buvo $7 šeimai, neatsižvelgiant kiek vienos šeimos vaikų mokyklą lankytų. Nepajėgūs šio mokesčio sumokėti buvo nuo jo atleisti.

Nepaprastai gili tėvų meilė savo vaikams ir kalbai įpareigojo juos sumokėti mokyklai išlaikymo mokestį.

Mokykloje mokėsi 187 šeimų vaikai. Sumokėjo mokestį 169 šeimos. Atleista pagal prašymus 11 šeimų. Nesutvarkė mokesčio reikalo 7 šeimos.

Šiais metais mokykla įsigijo šviesos projektorių, kuris nuo sekančio rudens bus pakaitomis naudojamas klasėse aiškinimo vaizdingumui sustiprinti.

Įsigyta keletas Pabaltijo ūkininkų sodybų vaizdų. Iš jų vaikai pažins Lietuvos ūkininkų gyvenimą ir ūkio padargus.

1957-58 mokslo metų laikotarpyje įvyko mokyklos vedėjų pasikeitimas. Buv. ilgametis vedėjas J. Širka išvyko į JAV, šias pareigas nu ovasario mėn. perėmė mokytojas J. Gustainis.

Pradedant trečiu skyrium šie met buvo pravesti metiniai egzaminai. Keli tėvai buvo pakviesti stebėtojais.

Prieš mokslo pabaigą, lituanistinių kursų ir mokyklos vadovybės pastangomis, lituanistinių kursų studentams ir 5-to bei 6-to skyrių mokiniams buvo surengta iškyla į Niagaros pusiasalį.

Tėvų komitetas užvedė mokyklos mokiniams kartoteką. Numatyta užvesti taip pat turto knyga.

Be abiejų lietuviškų R-katalikų parapijų, kurios visą laiką aktyviai remia ir globoja mokyklą, nuolatiniais mokyklos rėmėjais pasidarė Toronto lietuvių bankelis "Parama" ir SLA 236 kuopa Toronte. Ačiū jiems.

Šiais metais įvyksta mokyklos reforma. Mokyklai sudaroma nauja programa. Reikia tikėtis ji bus paskelbta lietuviškoje spaudoje.

Mokyklos veiklos detalės ir finansinė apyskaita bus pateikta visuotiniam mokinių tėvų susirinkimui rudenį, į kurį kviečiami visi mokinių tėvai ir kurių pareiga yra jame kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Visiems vaikams, tėvams, mokyklos rėmėjams, mokytojams ir visai lietuvių visuomenei tėvų komitetas linki gražių atostogų ir linksmų vasaros pramogų.

Tėvų komitetas.

Lituanistiniai dalykai JAV yrfa dėstomi 46 normaliose parapijinėse mokyklose, turinčiose 5.940 mokinių ir 5 augštesniosiose mokyklose, turinčiose 740 mokinių.

GERO SKONIO ŽENKLAS

"Coke" ar "Coca-Cola" abu fabriko ženklai reiškia Coca-Cola Ltd. gaminius — pasaulyje labiausiai mėgiamus gėrimus.

"ATLANTIC" RESTORANAS
NAUJI SAVININKAI HEIKIAI MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 10 val. vak.
1330 DUNDAS ST. W. Toronto TEL. LE. 1-9347

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik
J. BERŽINSKAS

1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Lietuvių moterų
KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Vaistai Lietuvon!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Kanados mėgiamiausi...

76M

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE
Mohawk Furniture
LIMITED
2446-8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS
RADIJO ★ ★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★ ★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★ ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ ★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ ★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

Pasinaudokite didžiausiais kelionės patogumais...
važiuodami SUPER Continental ir Continental
Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG
SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpines stotis aptarnauja CONTINENTAL.
Norėdami viskuo aprūpintos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą"
MAPLE LEAF PACKAGE TOURS
Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Dufferin
$1.300 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 virtuvėm, alyva šildomas, dvigubas garažas, geras morgičius. Visai arti Bloor gatvės.

Bloor - Berthurst
$2.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis atskiras namas su 2 moderniškomis virtuvėmis, alyva apšildomas (naujas pečius). Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Fern
$3.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyva apšildomas (naujas pečius). Visai arti Roncesvalles. Morgičius 13 metų.

Garden - Roncesvalles
$3.500 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas su 4 garažais, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės. Tuojau galima užimti.

Margueretta - Bloor
$4.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 moderniškom virtuvėm, alyva apšildomas, nepereinami kambariai, dvigubas rgaažas. Viena skola balansui 10-čiai metų.

Annette - Runnymede
$5.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, vandeniu alyva apšildomas, 4 kambariai pirmame augšte. Viena skola balansui 10-čiai metų.

Parkdale
$5.000 įmokėti, 9 kambarių mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, 3 virtuvės. Arti susisiekimo.

Jane - Annette
$6.000 įmokėti, 7 kambarių atskirąs mūrinis namas, alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės, garažas. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Oakwood
$8.000 įmokėti, 12 kambarių (dupleksas) atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, 3 virtuvės, 2 vonios. Geros pajamos. 5 kambariai pirmame augšte.

Wasaga Beach
Vasarvietė
$3.000 įmokėti, 9 kambarių vasarnamis ir 8 kabinos talpinančios po 4 asmenis, 2 laiveliai ir visi kiti patogumai. Viena skola balansui 10-čiai metų. Dvigubas sklypas.

Oakwood - St. Clair
$25.000 įmokėti, 6 butų apartamentas, 3 garažai, vandeniu apšildomas. Prašoma kaina $55.000.

Bloor - Indian Rd.
$3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios. Pilna kaina $14.500.

Parkdale
9 kambariai — 3 virtuvės
$4.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, garažas. Pajamos $160 menesiui. Atvira skola 10 metų. Vandeniu alyva šildomas.

Bloor - Dovercourt
$3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, garažas, 2 virtuvės, Pilna kaina $16.500.

College - Roxton Rd.
2 butų — 10 kambarių
$4.000 įmokėti, mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, 2 garažai, 2 atskiri butai, vandeniu alyva šildomas. Prašo $18.500.

Bloor - Dovercourt
$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, labai arti prie Bloor. 1 atvira skola 10 metų.

Bloor - Runnymede
$4.000 įmokėti, mūrinis, 6 gražūs kambariai, privatus įvažiavimas, garažas, naujas stogas.

Annette - Runnymede
1 atvira skola
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 10 kambarių, 2 virtuvės, garažas, 3 vonios. Pajamos 230 menesiui.

Bloor - Oakmount Rd.
13 kambarių — 3 vonios
$10.000 įmokėti, rauplėtų plytų, atskiras, garažas, privatus į važiavimas, 1 atvira skola 10 metų.

Roncesvalles - Constance
14 kambarių - 3 virtuvės
$8.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 vonios, 2 garažai. Pilna kaina $26. 500. Tuoj pat galima užimti.

Annette - Clendenan
$10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2-jų butų, dvigubas garažas. Pilna kaina 25.500.

Margueretta - Bloor - Dufferin
$2.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas iš lainės įvažiavimas, arti prie susisiekimo, erdvūs kambariai, lengvos mokėjimo sąlygos. Pilna kaina tik $14.000.

Rogers Rd. - Dufferin
$2.000 įmokėti, 5 kambarių vieno augšto, trys miegami kambariai. Dvigubas garažas, namas atskiras, gražioje vietoje, Kaina $10.000.

Gailmort Place - St. Clair
$2.000 įmokėti, 6 kambarių, 2 virtuvių, namas mūrinis, vienų metų senumo, privatus įvažiavimas, gražioje vietoje. Antras augštas išnuomotas u $75 menesiui.

St. Helens Ave. - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, 2 vonios kambariai. Iš lainės įvažiavimas, arti prie susisiekimo. Geros mokėjimo sąlygos, geram stovy namas.

Brock Ave. - College
$2.900 įmokėti, 11 kambarių tripleksas, pirmas augštas 3 kambariai ir virtuvė ir vienas vonios kambarys. Taip pat antras augštas. Trečias — du kambariai ir virtuvė. Šildymas alyva. Geros pajamos iš namo, lengvos mokėjimo sąlygos.

Davenport Rd. - Dufferin St.
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, 2 virtuvių, prie gero susisiekimo. Namas geram stovyje, viena skola ilgiems metams atdara. Lengvos mokėjimo sąlygos, pilna kaina $14.900.

Bloor - High Park Ave.
$3.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, moderniška virtuvė, gražioje vietoje, prie gero susisiekimo į visas miesto dalis. Pilna kaina $13.900.

Jane - Annette
$3.800 įmokėti, 10 kambarių mūrinis atskiras namas, per du auggšgtus po penkis kambarius, atskiras įėjimas. Trims mašinoms garažas. Geras susisiekimas. Geros mokėjimo sąlygos. $240 į mėn. pajamų iš namo.

Jane - Dundas
$2.500 įmokėti, naujas mūrinis namas, 6 kambarių su dviem virtuvėm, prie pat Loblaw krautuvių. Gražioje vietoje. Pilna kaina $15.500.

Dundas - Dovercourt Rd.
$4.800 įmokėti, krautuve ir dviejų augštų mūrinis namas. 7 kambariai ir krautuve, kuri tinkama moterų kirpyklai bei kitiems bizniams. Į antrą augštą atskiras įėjimas. Geros pajamos iš namo. Savininkas išvyksta iš Toronto, tuojau galima užimti visas patalpas.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE.
LE. 4- 6346. Namų RO. 2-5543.

Aleksas KAZANAVIČIUS
Darbo telef. LE. 4-8481

P.S. Jeigu kartais Jūs nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną daug naujų nuosavybių.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Praėjusiame šeštadienį įvykusiam Barthurst-College krepšinio lygos posėdyje aptarti einamieji reikalai bei nugalėtojams įteiktos dovanos. Aušros krepšinio komanda gavo Dr. Alderman R. Calucci pereinamąją taurę ir 12 iš Anglijos importuotų sidabrinių taurelių, skirtų komandos žaidėjams ir vadovams.

Aušros komanda pakviesta dalyvauti "Summer league" turnyre.

Lauko teniso treniruotėm gautos dvi aikštelės High Parke. Treniruotės vyks kiekvieną trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 9 val. v. Reguliarios treniruotės bus pradėtos užsibaigus gimnazijų egzaminams.

Sekančią savaitę bus pravestos kvalifikacinės lengvosios atletikos rungtynės. Treniruotės Varsity stadijone vyksta kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį nuo 6.30 iki 8.30 val. vak. **T.P.**

Leidinys sporto dešimtmečiui paminėti

Šių metų rudenį ir kitais metais daugelis Š. Am. lietuvių sporto klubų minės savo veiklos dešimtmetį.

Norint atžymėti lietuvių sporto klubų - vienetų bei, bendrai, mūsų sportinės veiklos dešimtmetį yra numatyta išleisti specialų leidinį, kuriame tilps kondensuota medžiaga apie visus Š. Amerikos lietuvių sporto klubus FASKą, Sporto apygardas, Š. Amerikos liet. sporto žaidynes, visa tai pailiustruojant sportinės veiklos nuotraukomis.

Leidinys, manoma, turės apie 100 didoko formato puslapių ir talpins apie 100 nuotraukų. Jį norima padaryti ryškiu veidrodžiu, kuriame atsispindėtų lietuvių sportinė veikla praėjusio dešimtmečio laikotarpyje.

Kadangi šis darbas yra reikalingas nemažos talkos, todėl yra prašoma visų sporto klubų bei pavienių asmenų bendradarbiavimo parūpinant medžiagos bei nuotraukų. Taip pat leidinio išleidimui yra reikalingos lėšos, kurias manome sukelti renkant prenumeratą iš anksto. Leidinio kaina nustatyta $2, o sumokėję $5 bus laikomi garbės prenumeratoriais ir jų vardai bus paskelbti leidinyje.

Visais šio leidinio reikalais prašoma kreiptis į jo redaktorių Edvardą Šulaitį, 1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill.

Lietuvos lengvaatlečių varžybose, kurios pasibaigė gegužės 4 d., dalyvavo 380 sportininkų. Čia A. Baltušnikas pasiekė naują visos Sovietų Sąj. disko metimo rekordą — 56 m. 58 cm. Be to, buvo pagerinta eilė Lietuvos rekordų: vilnietis Jaščaninas 6 kg kūjį numetė 58 m. 92 cm., 15-16 metų grupėje stratavusi kaunietė Žulonaitė ietį numetė 37 m. 12 cm. Vilkaviškietis Jaras 1.5 kg. diską numetė 50 m. 48 cm.

Rutulio stūmime pirmą vietą laimėjo Varanauskas — 16 m. 74 cm.

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI
PINIGAI Į LIETUVĄ
10 Rublių už $1.—
Mokestis $5.— iki $50.00
PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES
GRAMERCY
744 Broad Street
Newark 2, New Jersey
Leista Bankų Dept.
ir apdrausta.

Valau fotelius ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Jane - Baby Point
$2.000 įmokėti, 6 kamb. mūr. namas, 2- jų metų senumo, modernus viduje, priv. įvažiavimas, šeimininkas išvyksta, turi būti parduotas.

Indian Rd. - Bloor
$2.500 įmokėti, 8 kamb. mūr. namas, 2 virtuvės, išilginis planas, geras šildymas, vieta garažui.

Rusholme Rd. - College
$4.000 įmokėti, 9 kamb. atsk. mūr. namas, 2 vonios, 2 virtuvės, naujas šildymas, dvigubas garažas.

Beresford Ave. - Annette
$4.000 įmokėti, 6 kamb. atsk. mūr. namas, alyva šildomas, švarus viduj, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola 10-čiai metų.

Havelock - Bloor
$4.000 įmokėti, 8 kamb. mūr. namas, išilginis planas, 2 virtuvės, naujas šildymas, didelis kiemas, turi būti parduotas.

Clendenan Ave. - Bloor
$5.000 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūr. namas, kvadratinis planas, mod. virtuvė, alyva šildomas, garažas su didžiuliu gražiu kiemu, šeimininkas išvyksta.

Bloor - High Park
$5.500 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, atsk. mūr. namas, 2 virt., vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, didelis gražus kiemas.

Runnymede - Bloor
$6.500 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūr. namas, 2 mod. virt., vand. alyva šildomas, garažas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

Parkdale rajone
$7.000 įmokėti, 15 kamb. atsk. mūr. namas, 4 virt., 3 vonios, vand. šildomas, garažai su privačiu įvažiavimu, ilgos išsimokėjimo sąlygos.

Runnymede - Annette
$7.000 mokėti, 8 kamb. atsk. mūr. namas, mod. virtuvė, vand. alyva šildomas, garažai su privačiu įvažiavimu, 10 metų skola.

Westminster - High Park
$8.000 įmokėti, 13 kamb. atsk. mūr. namas, 4 virtuvės, 3 vonios, vand. alyva šildomas, garažas, gražus didelis kiemas.

Oakwood - St. Clair
$10.000 mjokėti, 10 kamb. atsk. mūr. namas, vand. alyva šild., labai modernus ir gražus viduje, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola 10-čiai metų.

Wasaga Beach
$800 įmokėti, 6 kamb. vasarnamis su visais baldais.
$2.000 įmokėti, maisto prod. krautuvė-valgykla, tinka moteliui ir benzino stočiai.
$4.000 įmokėti, 19 vasarnamių, benzino stotis, restoranas, gali keisti į namą.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Šalpos reikalai

Savitarpinė šalpa nėra šios dienos reikalas. Jau daug rašyta, kalbėta, diskutuota. Vis ieškota būdų, kaip sekmingiau atlikti šalpos darbą, kaip sukelti tam kilniam darbui reikalingų lėšų. Tie ieškojimai vis naujų kelių nesibaigia ir, turbūt, nesibaigs, kol šalpos reikalingų skaičius neprany iš mūsų tarpo.

Šiandien šalpa mums yra labai ir labai aktuali. Jos reikalingi mūsų tautiečiai, mūsų šeimos ,artimieji. Jie yra išblaškyti po visą pasaulį, po visus kontinentus. Sunkiausias yra šelpimas tų tautiečių, kurie randasi Sovietų Sąjungoje ar tėvynėje. Tam didžiausią kliūtimi yra neapsakomai dideli muitai, tarpininkavimo įstaigų imamas mokestis už patarnavimą, taip kad tenka sumokėti antra tiek tarpininkams ir muitams, kiek kainuoja pats siuntinys.

Mūsų spaudoje kelta mintis šalpos darbą sujungti su mūsų tautinėmis šventėmis ar minėjimais, pvz. birželio 15 — Tautos gedulo diena. Principiniai gal ir gerai šalpai pagrindu turėti kurią nors tautos šventę. Bet dėl Vasario 16 d. ir birželio 15 datų esu priešingos nuomonės. Pirmoji yra mūsų valstybės atstatymo ir tautinio atbudimo diena, jos tikslas priminti tėvynę ištikusią nelaimę josios vaikams ir pažadinti meilę jai, kelti lėšas jos išlaisvinimui, priminti mūsų gyvenamosios valstybės vadams ir piliečiams Lietuvai padarytą skriaudą, atimant apsisprendimo teisę. Ši diena yra surišta su tautos ir valstybės politinėmis problemomis. O politika ir šalpa yra gana skirtingi dalykai.

Birželio 15 diena savo turiniu šalpai tiktų. Bet tai teorinė pusė. Praktiškai šalpos vajų vykdyti, rinkliavas atlikti, būtų beprasmis darbas, nes reikiamų rezultatų neduotų, nes laikas nepatogus. Vasaros metu daug žmonių apleidžia miestus, mažas skaičius dalyvauja pačiame minėjime, o ir namuose, jeigu būtų vykdoma rinkliava po namus, retai ką galima surasti. Taip, kad praktiškai, šios dienos sujungimas su šalpos vajaus pradžia, būtų neefektingas.

Iš praktiškosios pusės, eilę metų dirbant šalpos darbą, tenka pasakyti, kad geriausias šalpai vykdyti laikas yra spalio - gruodžio mėnesiai, pastrojo tik pirmoji pusė.

Šalpai sukeliamos lėšos tik aplankant tautiečius namuose, nelenkiant nei vieno, neskiriant pagal pasaulėžiūras, politinius ar ekonominius skirtumus. Tik šiuo vienintelių keliu einant, yra įmanoma surinkti didesnes sumas ir padaryti šalpą efektyvesnę.

Dar dėl šelpiamųjų. Vis skelbiama, kad jų skaičius nemažėja. Gal ir taip, o gal ir ne. Pirmiausia turiu galvoje esančius V. Vokietijoje. Čia jau reikalinga didesnė atranka. Nemažas skaičius tautiečių ten jau turi net ir geresnes kaip Kanadoje ar JAV ekonomines sąlygas. Nemaža dalis naudojasi pačios Vokietijos šalpos bei socialinės globos įstaigų lėšomis ir nors kuklaus pragyvenimo sąlygas turi. Nemaža dalis tautiečių turi darbus, yra aprūpinti ir šalpos nėra reikalingi. Jau pats laikas, kad BALFas sudarytų sąrašus ir juos išsiuntinėtų susipažinti Kraštų Bendruomenėms tų tautiečių, kurie yra reikalingi šalpos.

Kita dalis tautiečių — esančių ištrėmime tolimuose rytuose, SSSR šiaurėje, darbo stovyklose. Šie šalpos, daugiausia drabužių ir vaistų, yra labai reikalingi. Taip pat dalis tautiečių, gyvenančių tėvynėje, yra atsidūrusių į gana nepalankias ekonomines sąlygas. Jie VISI yra reikalingi mūsų paramos. Jiems daugumoje šiuo metu ir turėtume lėšas telkti.

Kaip seniau, taip ir šiandien esu už centralizuotą šalpą ir tam tinkama organizacija yra mūsų BALFas. **P. Šimelaitis.**

Joseph A. PETERS Ltd.
REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.
1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Havelock - College
$7.000 įmokėti, atskiras 11 kambarių namas, 3 virtuves, vandeniu ir alyvos šildymas. Garažas ir vieta dar keliems garažams. Pilna kaina $19.500.

Havelock - Bloor
$7.000 įmokėti, atskiras 9 kambarių labai gerame stovyje namas. 2 modernios virtuvės, 2 vonios. Garažas ir tik keli žingsniai iki Bloor

Bloor - Delaware
$2.500 įmokėti, 9 kambarių namas. 2 modernios virtuves, dvigubas garažas. Labai arti Bloor.

Oakwood - St. Clair
$6.000 įmokėti, 9 didelių kambarių per 2 augštus, atskiras namas. 2 virtuvės, vandens ir alyvos šildymas. Dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Didelis ir labai gražus kiemas.

Bloor - Runnymede
7 kambarių atskiras labai gerame stovyje namas. Vandens šildymas, garažai, gražus kiemas.

Oakwood - St. Clair
1.000 įmokėti, 7 gražūs kambariai per du augštus. 2 virtuvės. Šeimininkas išvyksta Amerikon.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:
B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel RO. 2-5543

PIGIAUSI siuntiniai Į LIETUVĄ
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Štai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus $11.95
22 svarai ryžių $14.75
22 svarai taukų $23.20
Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.
Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025
Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

Specialus pasiūlymas
Tvarkant palikimą parduodamas 11 kambarių mūrinis namas Delaware Ave. netoli College St. Kambariai labai dideli, dažyti ir labai gerame stovyje. Dvi prausyklos su voniomis, dvi virtuvės, naujas vandeniu apšildymas su alyva, labai didelis sklypas su privačiu įvažiavimu ir dvigubu garažu.
Įmokėti apie $7.000 ir viena atvira skola 15 metų.
Nepraleiskite progos. Norint apžiūrėti skambinti
MR. KEKŠTAS, RO. 2-8255.
MANN & MARTEL REALTORS LTD.

Stuttgartas. — Čia vykęs V. Vokietijos socialdemokratų kongresas partijos vadu perrinko Ollenhauerį.

Tokio. — Japonija ruošiasi pasiųsti prekybinę delegaciją derėtis dėl pirkimo Kanados uranijaus.

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!
Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį bizį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningų patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.
A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459
Jums patarnaus:
P. BUDREIKA Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS Namų tel. RO. 7-1948
V. MORKIS

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

Baby Point Paint & Wallpaper
C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

Prityręs Admiral T.V. Corporation technikas
TAISAU RADIO - TELEVIZIJOS aparatus
Darbas ir dalys garantuotos visiems metams.
RO. 7-5976 V. SIMINKEVIČIUS 386 Durie St.

I. Mawrodin
REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board
2543 Dundas St. W. RO. 7-3121
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ NUOSAVYBIŲ. Sudarome paskolas, perkame morgičius, bei parūpiname pinigų įmokėjimui. GREITAS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

B. SERGAUTIS REALTOR
visiems savo klijentams, kolegoms ir bičiuliams praneša, kad atidaryti nauji moderniški offisai
989 BLOOR St. W. LE. 4-9211
355 DANFORTH AVE. HO. 1-7515
Real Estate Agentai
prašom aplankyti naujus airconditioned offisus. Mūsų agentų mėnesinio uždarbio vidurkis yra virš $1.000.

FOUR SEASONS TRAVEL
109 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715
Atveža gimines
nuolat gyventi ar pasisvečiuoti.
BILIETAI:
lektuvais, laivais, geležinkeliais,
Nesezoninio meto nuolaidos!
Pasus ir vizas parūpiname per keleta dienu.
Kreipkitės į mus:
FOUR SEASONS TRAVEL

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

College - Ossington
$6.000 įmokėti, 12 kambarių, 4 virtuvės, 2 garažai, patogus susisiekimas, gero mūro namas.

St. Clair - Oakwood
Pirkėjama kaina $22.900, 7 kambariai, vandeniu alyva apšildomas, kvadratinis planas ir garažas.

College - Dufferin
$3.000 įmokėti, 8 kambariai, 3 virtuvės, atskiras, vienas morgičius balansui.

High Park rajone
9 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, garažas, labai gera vieta nuomavimui, didesnis įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688

Valome, dažome, įaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

LIETUVIŠKA MOTERŲ KIRPYKLA
WANDA'S HAIR STYLING
PONIOS IR PANELĖS KVIEČIAMOS apsilankyti naujoje ir modernioje WANDOS ŽUKAUSKIENĖS kirpykloje. Kirpimas ir šukuosenos individualiai pritaikomos. Prityrę plaukų dažymo ir pusmetinių dėjime. Žemos kainos.
1700 B. QUEEN ST. W. (prie Sunnyside)
Telefonas LE. 5-6686

JŪSŲ PATOGUMUI
Už automobilių draudimus priimame išdėstytus mokėjimus. Draudimus rašome per dividendus skiriančias bendrovės.
Dėl informacijų skambinkite šiandien.
PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E
Savininkai ŽALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

Western Textiles
766 DUNDAS ST. W., TEL. EM. 3-0981
Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir tt. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.
ATSKIRŲ MEDŽIAGOS GABALŲ UŽ PIGIĄ KAINĄ PASIRINKIMAS.
ŽEMIAUSIOS KAINOS TORONTE.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Maisto produktų krautuvė
125 Roncesvalles Ave. (kampas Galley)
Tel. LE. 3-9911
Mes turime lietuviškų sūrių, kaimiškų lašinių, kumpių, taip pat įvairiausio europietiško bei kanadiško maisto.
PRISTATOME VELTUI Į NAMUS.
APSILANKYKITE ARBA SKAMBINKITE
Savininkai J. ir V. MATEKONIAI

Pats laikas padaryti pavasarinį mašinos pagrindinį patikrinimą.
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

.. ŠYPSENOS ..

Būtų gera žmona

Edingurbo vienam priemiesty apsistojo cirkas. Iš jo įžymybių daugiausia traukė lankytojus stikliniame inde uždaryta "Badaujanti moteris".

Lankytojams gausiai ją apsupus vienas škotas ir klausia cirko savininką:

— Ar tikrai ji jau 30 dienų nieko nevalgė?

— Žinoma, — atsako tas.

— Ir jai nieko per tą laiką neatsitiko?—toliau klausia škotas.

— Sveika, kaip lydeka...

— Ar ji vedusi ar dar mergaitė?

— Mergaitė ir dar jauna...

— Tai kaip tik būtų gera man žmona, — atsiliepė iš toliau kitas škotas.

Čia tai aiškiai apskaičiuota

Spaudos konferencijos metu žurnalistas amerikietį generolą klausia:

— Pone generole, kiek reikėtų atominių bombų sunaikinti pav. Austriją?

— Sunku pasakyti, — atsako generolas, — gal užtektų kokių 4-5.

— O kiek reikėtų sunaikinti Prancūzijai?

— Gal kokios 12, nes juo didesnė teritorija, tuo daugiau reikia bombų.

— O kiek reikėtų bombų sutriuškinti Sov. Rusiją?

—Tūkstanties trijų šimtų penkiasdešimts dviejų, — greit atsakė generolas.

Bus gerai

Vieną kartą du žydeliai — Joškis ir Mauškis — sueję svarstė, kaip ten būsią Paskutinio Teismo dieną.

Joškis, labai susirūpinęs ir galvą kraipydamas, prabilo:

— Ui, jei tas Tėvas teis, tai laimėsime, jei tas Sūnus teis— mes pralaimėsime...

Tuomet Mauškis, jį ir save ramindamas, atsiliepė:

— Niu, o kas tam Sūnui darbo kištis, kol Tėvas tebėra gyvas?

Ne iš pirmo žvilgsnio?

— Tai, matyt, buvo meilė iš pirmo žingsnio?

— Ne, iš antro. Iš pradžių aš nei nežinojau, kad ji tokia turtinga.

Ne vien kvailiams

Sykį Mykolas Kopernikas, žymusis atsronomas, buvo pakviestas į svečius pas tūlą išdidų bajorą. Matydamas kaip mokslininkas gardžiai kerta vaišes, panoro jį įgelti, sakydamas:

— Nemaniau, kad mokslo žmonės taip mėgsta gerai pavalgyti.

— Mielas pone, Dievas sutvėrė gerus dalykus ne vien tik kvailiams, — atkirto mokslininkas.

Nesąžiningi žmonės

— Kokie tie žmonės nesąžiningi, kalba Juozas savo draugui. — Vakar vakare man davė grąžos ir įdavė netikrą penkinę.

— Parodyk, kaip ji atrodo.

— Jau nebeturiu. Šį rytą iškeičiau kavinėje.

Paieškojimai

Kun. Antanas Vaitelis, prieš karą buvęs Ramygalos bažnyčios kapelionas, ieškomas jo sūnėno. **Stasė Karvauskaitė,** 1944 m. gyvenusi Panevėžyje, ieškoma jos buvusios draugės Justinos Rakštytės. Jei kas nors žino šių asmenų adresus arba jų likimą, prašau pranešti: L. Kriaučiūnienė, Jones Rd. R.R. 2, Fruitland, Ont., Canada.

Mištauto Zigmo. s. Mykolo, gim. 1927 m. Kaune, gyv. Kaune Sapiegos gt. Nr. 4, anksčiau Kanadoje gyvenusio 109 Lottridge St., Hamilton, Ont., ieško tėvai, gyveną Kaune. Jį patį ar kas žino jo dabartini adresą, prašome atsiliepti į "TŽ" administraciją.

Augustaitės Stefanijos, dukters Juozo, gim. Kėdainių ap., Bublių km., ištekėjusios už Gutausko ar Gusto Stasio, gimusio Vandžiogalos apskr., Podbarunės km., ieško sesers duktė Reinorytė Ona, ištekėjusi už Jankausko, dabar gyvenanti Kaune, Viliamopėlės, Strazdėlio g-vė Nr. 26-1. Smulkesnių žinių gali suteikti P. Š., 95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.

Jaušto Henriko Teodoro, sūn. Teodoro, gim. 1922 m. Kaune, ieško motina, gyvenanti Kaune. Jį patį arba kas apie jį ką žino, prašau atsiliepti į "TŽ" administraciją.

LIŪDĖSIO IR SKAUSMO DIENOS

(Atkelta iš 2 psl.)

ji, o ypač naikinama lietuvių tauta gali pasidžiaugti savo geresne dalia? Ir jei kaikur regimos prošvaistės, vargu vakariečiai gali jas laikyti savo nuopelnu ir laimėjimu.

Geležinės gretos

Kiekviena tauta džiaugiasi praėjusių kartų laimėjimais ir dabartinės kartos darbais. O dabartinė karta turi pajusti atsakomybę ateinančioms kartoms ir joms palikti garbingą palikimą.

Ar mes esame teisingame kelyje? Ar esame viską padarę kas buvo galima ir kas laikytina mūsų pareiga?

Kaikuriu mūsų organizacijų oligarchinis sustingimas, ne organizuotuose lietuviuose, o pašalėse ieškojimas tvirtybės, atšlijimas nuo tikrovės ir užkietėjimas seniame įsibėgėjime, atotrūkis žodžių nuo darbų savo kalba šneka. Mes veikiame nuduodami, protarpiais raketas padangėn iššaudami, tačiau visa neleidžia paneigti Aisčio neviltingo šūktelėjimo "Klajūne":

Betgi mes neturime nieko...
Nei tėvynės, nei mažiausios vilties spindulių,
Mes neturime nei gairių, nei tikslo, o taipogi
Mes nežinome kur eiti, nei kuriuo keliu.

Mumyse pradeda įsigaleti sunykimas, paviršutiniškumas ir sudavimas. Užsidarymas ir anarchija palieka pėdsakus. Įsijaunimas į savo kiautą, pasitenkinimas savimi mus veda į klaikius klystkelius, kuriais nuėjo istoriniai kaikurie Lietuvos bajorai, nugręžę nugaras lietuvių tautai.

Vakaruose esą lietuviai turi atlikti savo pareigą. Jie turi susiorganizuoti į geležines gretas atlikti savo uždavinį: atgaivinti sąžinės balsą vakariečiuose ir savo ryžtu suteikti vilčių pavergtoje tėvynėje, kuri liūdi ir birželinėms gėlėms žydint.

Pavergtoji lietuvių tauta laukia lietuvės moters ir motinos sunkiose pareigose lietuvybę įdiegti ir jai leisti atžalyne lietuvybei bujoti.

Visi lietuviai nukreipia akis į branduolį jaunimą, kuris nešioja lietuviškos žemelės stiprybę ir maldauja: skirkite ją šventiesiems lietuvių tautos uždaviniams, apsijunkite ir siekite naujais būdais išblaškyti supančias miglas vis skaidriau šviečiančiu laisvės švyturiu.

Kaip didelė lietuvių tautos kančia ir liūdesys, taip tvirtas turi būti mūsų ryžtas eiti garbingos Lietuvos vienybės keliu. Atgaivinkime savyje pasitikėjimą, pajuskime pagarbą praėjusioms kartoms ir atsakomybę ateinančioms, kad jos nebūtų negailestingu mūsų teisėju. Išgirskime Bernardo Brazdžionio šauksma:

Ir gyvą širdį prie gyvos širdies,
Kad tamsiame vidurnaktyj nežuvę
Pakiltų rytmečiui gyventi ir žydėt.

(Per pasaulį keliauja žmogus).

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1229 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar). Toronto, Ont.

LEO SIGN SERVICE
Iškabų priežiūra, taisymas. Dažymas. Neon iškabų valymas. Keičiančių šviesų iškabos. Gaminame įvairiausias iškabas.
31 A HERMAN AVE. Telefonas LE. 4-2104

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

TAISAU
televizijos ir radio aparatus
DARBAS IR DALYS GARANTUOTA.
J. STANIONIS
115 MONTROSE AVE. TELEF. LE. 1-5142

SUDBURY Ont.

Mokslo metų užbaigtuvės įvyko birželio 8 d., sekmadienį, didžiojoj Christ the King parapijos salėj. Įžanginį žodį tarė mokyklos vedėjas kun. Ant. Sabas. Padėkojo bendruomenės valdybai už tokį gražų ir nuoširdų bendradarbiavimą ir vispusišką mokyklos rėmimą. Šių metų bendruomenės valdyba netik apmokėjo patalpų nuomą, bet skyrė mokytojams švenčių dovanas. Apmokėjo Kalėdų eglutės paruošimo ir mokslo metų užbaigos pirmųjų mokinių dovanų išlaidas. Dabartinė valdyba puikiai supranta ir įvertina šeštadieninės mokyklos reikšmę lietuvybės išlaikymui ir dėl to davė daug daugiau negu buvo jos pareiga.

Vedėjas dar pabrėžė didesnio tėvų ir mokytojų bendradarbiavimo reikalą, o mokytojas J. Vaičeliūnas atkreipė dėmesį, kad tėvai skiepytų vaikams didesnę pagarbą autoritetui. A. Jasiūnas, mokinių tėvų atstovas, padėkojo mokytojams už atlikta darbą. A. Kusinskis, bendruomenės pirmininkas, pareiškė padėką mokytojams bendruomenės vardu ir prašė, kad mokytojai ir toliau rūpintųsi mūsų jaunuomenės lietuvišku švietimu.

Mokyklą šiais mokslo metais lankė 21 mokinys. Už pasižymėjimą moksle ir parengimuose dovanas gavo šie mokiniai: V. Jasiūnaitė, R. Jakubonytė, A. Kusinskis, D. Jasiūnaitė, G. Jakubonis, I. Lapienytė, G. Mazaitytė, I. Glizickaitė, E. Glizickas, D. Kusinskytė ir D. Remeikytė. Dovanas gavo lietuviškomis knygomis. Po to ėjo meninė dalis, kurią labai vykusiai paruošė uolioji mokytoja J. Gabrienė. Eilėraščius pasakė I. Lapienytė, D. Kusinskytė, G. Mazaitytė, I. Glizickaitė, R. Jakubonytė, o dialogo formoj "Tėvynė mano" V. ir D. Jasiūnaitės. Akordeonu pagrojo A. Kusinskis. G. Jakubonis ir E. Baltutis pasakė dialogą. R. Jakubonytė pašoko baletą. Visi mokiniai drauge sužaidė tautinį žaidimą "Audėjėlė" ir tautinį šokį "Lineliai". Meninė dalis buvo apvainikuota gražiu scenos vaizdeliu "Motinos diena", kuris ne vienam ir ašaras išspaudė. Po vaidinimo buvo įteikta mokytojai J. Gabrienei graži raudonų rožių puokšte kaip padėka už tokią puikią meninę programą ir už visą pasiaukojimą bei rūpestingumą parodytą šiais metais mūsų jaunosios kartos mokyme ir auklėjime.

Po to buvo šokiai visiems. Grojo tik lietuviškų plokštelių muzika ir veikė bufetas. Vakaras buvo tikrai šeimyniškas ir praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Nė nepasijutom kaip atėjo dvylikta valanda ir jau reikėjo skirstytis.

Prie parengimo be bendruomenės valdybos daug prisidėjo J. L. Kulniai ir E. Sviežikienė.

Išvežtųjų minėjimas įvyko bažnyčioje. Bendruomenė užprašė iškilmingas Mišias su Libera ir A.Kusinskis išmokė chorą pagiedoti keletą tai progai pritaikytų naujų giesmių.

"Anapus" atidaro siuntinių persiuntimo ir užsakymo skyrių Sudburyje, iš kur tiesiai bus galima pasiųsti siuntinius į Europą ir kitus komunistinius kraštus pigiausiomis kainomis. Tatai dabar jau įmanoma, nes neseniai sovietai nustatė visiems bendra siunčiamų daiktų vertinimo bei muitavimo bazę. Visais reikalais kreiptis: Aleksas Kusinskis, 135 Lourdes St., Sudbury, Ont.

Sudburiškis.

Maskva. — Rusai užtikrino, kad palei Kanados krantus stovįs jų žvejybos laivynas nieko daugiau nedaras, kaip tik vykdąs žuvų keliavimo krypčių tyrinėjimus.

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių
TAISO
TELEVIZIJOS
IR
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

Dr. A. Užupienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos, gimdymo pagalba.
41 HEWITT AVE.
(prie Roncesvalles - Dundas St.)
Kabineto telefonas LE. 5-1551
Priima susitarus telefonu.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
Telefonas LE. 6-1794
Pakeičia priėmimo valandas.
Priima susitarus telefonu.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 3-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas —
advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausdėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493.
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT
&
SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
91 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Susitikite Lenkijoj su savo giminėmis
ten gyvenančiais arba atvykstančiais iš Lietuvos.
Nuvykti galima laivu "Batory" kas mėnesį. Nesezoniniu laiku nuolaidos.
Užsisakykite vietas pigiausiai ir geriausiai per
FOUR SEASONS TRAVEL
109 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715

Jonė Kvietytė - Urbonienė

Burtų naktis. Joninių naktis. Paparčio žiedas!

Šiemet tradicinis paparčio žiedas NIAGAROS PUSIASALYJE pražydės BIRŽELIO 21 d., šeštadienio naktį, ST. STEPHEN'S HALL, prie Wellando, Port Robinson Rd. ir Main East kampas.

Žiedo garbei programa: žurn. AL. GIMANTO žodis, muz. P. ARMONO vadovaujamas Rochesterio vyrų kvartetas ir jaunosios Toronto lietuvaitės - lėrsiškos Šokio Studijos mokinės, vadovaujamos JONĖS KVIETYTĖS-URBONIENĖS. Šokiams muzika VYTAUTO BABECKO. Pradžia 5 val. pp.

VKLS St. Catharins Skyrius.

Muz. P. Armonas

MONTREAL, Que.

Deportacijų paminėjimas šiemet atliktas taip pat kartu su estais ir latviais, bet tik Dominion Square prie žuvusių karių paminklo. Salėje nebuvo jokio minėjimo.

Dr. J. Mališka yra išvykęs į tarptautinį dantų gydytojų suvažiavimą. Jo kabinetas iki birželio 23 d. uždarytas.

Tradicinis Jonų pagerbimas ruošiamas šį šeštadienį Aušros Vartų parapijos salėje.

Seselių vienuolyno ir vaikų darželio statybai vadovaująs archit. Vyt. Zubas yra išlaikęs egzaminus prie Royal Institute of British Architects, McGill universitete ir iki šiol dirbo CIL architektūros skyriuje. Statybas numatoma baigti per 4 mėnesius. Ten pat dar yra palikta vietos, kur vėliau numatyta pastatyti mokyklą.

Augščiausią namą Montrealy, skirtą įvairioms įstaigoms, numatoma pastatyti Dorchester gatvėje. Jis turės 42 augštus ir bus taip pat augščiausias visoje Kanadoje. Statybą finansuos Royal Bank.

Montrealis. — Čia išrastas naujas vaistas nuo per didelio kraujo spaudimo. Jis nesukeliąs jokių pavojingų komplikacijų, bet ir negydąs — tik mažinąs spaudimą.

Gerb. ponios J. Ožalienės brangiai mamytei Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą gilaus liūdesio valandoje pareiškia

p.p. OŽALŲ ir p.p. ŠMITŲ šeimoms

Puzarauskų, Povilaičių ir Strėlių šeimos.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Artinasi parapijos globėjo šv. Jono Krikštytojo diena — birželio 24 d. Specialiu vyskupo leidimu tos dienos vakare 7.30 val. par. bažnyčioje laikomos šv. Mišios ir sakomas dienai taikomas pamokslas. Mišių intencija — už šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos mirusius narius.

— Wasagos vasarvietėje vasaros sezonas pradedamas šį sekmadienį, birželio 22d. Pamaldos vasarvietėje sekmadieniais 9 ir 11 val. Oficialusis betgi vasarvietės atidarymas įvyks ilgąjį savaitgalį — birželio 28-30 d.d. Maloniai kviečiame visus tautiečius, vasarvietėje atostogaujančius ar tik praleidžiančius vasaros savaitgalius, aktyviai įsijungti sekmadieniais į lietuviškas pamaldas, gausiai į jas atsilankant ir ypač įsijungiant į tradicines mūsų giedamas giesmes.

— Šį savaitgalį jaunimo talka prie sporto aikštelių įrengimo vasarvietėje.

— Praėjusį sekmadienį bažnyčioje paminėta birželio išvežimų sukaktis. Pamaldų metu sol. V. Žemelytė išpildė speciąlią dienai taikomą muz. St. Gailevičiaus kompoziciją, o Stp. Kairys smuiku komp. Bruno Markaičio naują kompoziciją. Parapijos choras išpildė Kritusiems kariams ir naujai paruoštą Marijos giesmę. Eisenoje prie paminklo didvyriams su vėliavomis organizuotai dalyvavo parapijos LK Moterų Draugija ir Toronto šaulių būrys. Simbolizuojant deportacijos 17 sukaktį du prie Pirmos Komunijos tą pačią dieną priėję vaikučiai visų dalyvių vardu prie paminklo padėjo 17 rožių. Pamaldose oficialiai dalyvavo gen. konsulas Vyt. Gylys su ponia, fed. parlamento narys geras liet. bičiulis Arthur Maloney su ponia, KLB ir organizacijų atstovai ir gausiai susirinkę tikintieji.

— Sekmadienį per pirmąsias pamaldas parapijos vaikai priėmė pirmą šv. Komuniją. Po to parapijojs salėje įvyko vaišės vaikučiams ir jų tėvams. Parapijos vardu gili padėka kun. dr. J. Gutauskui, kuris daug sielos ir pedagoginio patyrimo parodė sėkmingai paruošiant vaikus šioms iškilmėms.

— Ši šeštadienį gedulingos pamaldos: 7.45 val. ryto už a.a. Placidą Stripinienę, 8.30 val. — už a.a. Juozą Zenkevičių ir 9 val — už a.a. Aleksandrą ir Antaną Ankudavičius.

Moterystės sakramentą priėmė: Viktoras Mildažys ir Katarina Joyce, Algis Pranauskis ir Zofija Halak.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį parapijoje buvo iškilmingai paminėtos Baisiojo Birželio dienos. Dienai parinktas giesmes giedojo sol. V. Verikaitis ir parapijos choras, o žodį tarė T. Placidas, iškeldamas liūdną tiesą, kad pamažėl reikia gailėtis ne išvežtųjų, kurie tėvynei visados liks ištikimi, bet laisvuose kraštuose gyvenančių lietuvių, kurie laisvai ir be prievartos atsisako savo tautos dėl patogesnio gyvenimo.

— Šį sekmadienį laike sumos naujai paskirtas parapijos klebonas T. Placidas darys priesaiką ir oficialiai perims pareigas. Jokių viešų iškilmių nei priėmimų nebus daroma.

— Praėjusį šeštadienį parapijon atvyko naujai paskirtas T. Modestas Stepaitis, OFM. T. Rafaėlis atvyks šios savaitės antroje pusėje.

— Birželinės pamaldos laikomos šiokiadieniais po 8 val. Mišių, sekmadieniais — po 11 val. Mišių, o penktadieniais — vakarais 7.30 val.

— Šį sekmadienį, 10 val. laikomos Mišios už Nek. Prasid. seseles, kurias užsakė Pirm. Komunijos vaikučiai kaip padėką už jų paruošimą. Visi vaikučiai raginami priimti šv. Komuniją. Išpažinčių bus klausoma prieš ir per 10 val. Mišias.

— Prisikėlimo parapija Maironio vardo šeštadieninei mokyklai naujai paaukojo $215. Viso parapija per praėjusius mokslo metus mokyklai paaukojo $500.

—Šį sekmadienį parapijos kavinėje bus galima gauti Pirmos Komunijos fotografijų.

— Vasaros metu parapijos biblioteka bus uždaryta 2 mėnesius. Paskutinis knygų išdavimas bus birž. 29 d. Biblioteka vėl bus atidaryta rugsėjo 7 d.

— Pradėtas redaguoti leidinukas, kuriam medžiaga imta iš parapijiečių raštiški pasisakymų parapijos reikalais darant House of Providence vajų.

— Parapijos komitetas nutarė išdažyti visas parapijos patalpas. Tam tikslui sudaryta dekoravimo komisija, kuri dažytojams pateiks sąlygas. Po rimtų svarstymų atsisakyta minties darbą atlikti talkos būdu, ir nutarta darbus perduoti profesionalams dažytojams. Lietuviai dažytojai, suinteresuoti šiuo darbu, prašomi šiomis dienomis pranešti tai parapijos raštinei. Dažymo darbai bus perleidžiami varžybų keliu.

— Asmenys, kuriems parapija nurodo, kur ieškoti darbo, prašomi parapijos raštinei pranešti ar darbo gauta, ar ne. Pasitaiko atvejų, kad jiems darbo vis dar ieškoma, nors jie jau kuris laikas kaip dirba.

—KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo par. sk., jei susidarys pakankamas suinteresuotų skaičius, šį rudenį rugsėjo 5, 6 ir 7 dienomis nori surengti uždaras moterų rekolekcijas. Dalyvauti galės ir ne Toronto moterys, ir ne būtinai draugijos narės. Rekolekcijos prasidėtų penktadienio vakare ir pasibaigtų sekmadienį per pietus.

— Pats laikas užregistruoti vaikučius stovykloms. Tėveliai prašomi tai nedelsiant padaryti, nes vadovybė turi iš anksto žinoti tikslų vaikučių skaičių. Neturtingiems ir gausiavaikėms šeimoms, kaip ir ankstyvesniais metais, bus daromos lengvatos.

— Pakrikštytas Viktoras Juozas Barysas.

Vasariniai kursai

(CSc) Ontario Švietimo ministerijos Viešojo švietimo skyrius jau priima pareiškimus naujųjų kanadiečių, kurie norėtų lankyti vasaros kursus. Kursai truks 7 savaites, nuo liepos 7 iki rugpiūčio 22 d., po dvi valandas kasdien vakarais. Mokestis $6. Liepos 7 ir 8 dienomis dar galima bus užsiregistruoti šiose vietose: Kent Senior Public School, 980 Dufferin St., ir Bloor Collegiate, 1141 Bloor Street West.

Iš šv. Jono Pašalp. D-jos veiklos

Šv. Jono Krikštytojo Pašalpinės D-jos susirinkime, birželio 5 d., buvo nutarta, kad vasaros rezono laiku Draugijos susirinkimų nebus. Ištikus svarbiam reikalui bus sušaukiamas tik valdybos posėdis.

Pašalpos išmokėtos šiems asmenims: Grinckiui už 12 savaičių $72, Griškai už 10 — $60, Narušiui už 5 — $30, Straikui už 3 — 18.

Iš draugijos narių ligonių yra telikusi tik p. Žilinskienė. Nariai prašomi ją aplankyti.

Be to, susirinkime buvo nutarta užprašyti šv. Mišias šv. Jono Krikštytojo šventėje už visus draugijos mirusius narius, gi Petrinių dienoje — užprašyti šv. Mišias už mirusio nario Petro Aleknos vėlę. Už abejas šv. Mišias draugija paskyrė $10.

Tokiu būdu praeitame susirinkime patvirtinta išlaidoms $190.

Vasaros sezono metu neapsimokėjusius narius prašome kreiptis į kasininką, kad išvengus suspendavimo. **Valdyba.**

A.A. Natalija Šidlauskienė

po sunkios ir ilgos ligos mirė pereitą šeštadienį, sulaukusi 55 m. Palaidota šį antradienį.

Velionė paliko vyrą Viktorą, dukterį Kristiną ir sūnų Viktorą. Lietuvoje jų šeima gyveno Kelmėje.

Genocido pradžia Toronte

paminėta, kaip ir kiekvienais metais, visų pabaltiečių kartu, vadovaujant Pabaltiečių Federacijai, kuriai šiemet pirmininkauja estas Aksel Luitsalu. Minėjimas, visų tautybių buvo pradėtas sekmadienį pamaldomis bažnyčiose, o bendras aktas įvyko Columbus Hall 6 val. vak. Pagrindiniu kalbėtoju buvo darbo ministerio parlamentarinis pavaduotojas Arthur Maloney, Q.C., M.P. Be to, dar sveikino miesto burmistras. Taip pat dalyvavę Ontario kabineto nariai min. Dunlop ir Yaremko, taupant laiką nekalbėjo. Telegramomis sveikino premjeras Diefenbaker, liberalų lyderis Pearson ir hamiltonietė radijo komentatorė Mrs. Hyder.

Burmistras Phillips, kaip paprastai, kalbėjo atvirai ir bičiuliškai, esą, ne tik kaip burmistras, bet ir "kaip narys jūsų šeimos prieš tris generacijas", nes jo senelis atvykęs iš Lietuvos. Prisiminęs skaudžias deportacijas ir rusų priespaudą, palinkėjo neužilgo atšvęsti Pabaltijo laisvės šventę.

Mr. Maloney pradžioje pacitavo Lietuvos partizanų laiško šv. Tėvui ištrauką, aptariančią sovietinę priespaudą, pavadindamas tai vieno Lietuvos pogrindžio laikraščio žodžiais, o toliau teoretiškai trumpai panagrinėjo komunistinę doktriną bei aptarė komunizmo vaidmenį Rusijoje, dabartinės Pabaltijo padėties ir Kanados vyriausybės nusistatymo tuo atžvilgiu nei nepaliesdamas. Tuo tarpu premjeras Diefenbakeris savo trumpoje telegramoje pareiškė viltį, kad laisvės saulė nebe už kalnų.

Po petraukos buvo perskaitytas Pabaltijo Moterų Tarybos pareiškimas, o toliau sekė visų trijų tautybių žodžiai bei meninės programos. Lietuvių vardu kalbėjo gen. konsulas min. V. Gylys, estų vardu konsulas J. E. Markus ir latvių vardu jų federacijos Kanadoje pirm. A. Svenne. Visi kalbėjo savomis kalbomis, po kurių kiekvienos buvo giedamas tos tautos himnas. Meninėje programoje be abejonės pirmavo lietuviai — Varpo choras su solistais — Stp. Mašalaite, V. Žemelyte ir V. Verikaičiu—įspūdingai išpildė Šimkaus kantatą Atsisveikinimas su tėvyne. Estų tris daineles padainavo puikus mezzo sopranas Irene Loosberg, o latvių choras "Daina", dirig. E. Freimanis, padainavo dvi dainas.

Apskritai minėjimas praėjo tvarkingai ir gana įspūdingai. Viskas užtruko tik dvi valandas, o programos vedėjui pasistengus trumpinti tarpus, būtų buvę galima laiko dar sutaupyti. Gerai jau, kad nebuvo daug kalbų. Dalyvių buvo per 1.000 — pilnutėlė salė, gaila, kad mažoka ir be gero vėdinimo, tad toliau nuo durų buvo karštoka.

Beje, šeštadienį be "Tėvynės prisiminimų" programos deportacijų metinės buvo paminėtos ir radijo Canadian All programoje. The Telegram Lietuvos dabartinę padėtį šeštadienio nr. trumpai aptarė Leon Kossar savo skiltyje, skirtoje neokanadiečiams.

Pabaltiečių Fed. buvo išleidusi ir platino sulankstomą 6 psl. leidinėlį "Warning of the Baltic Tragedy", paryškintą 5 iliustracijomis.

T. Daily Star pirmadienį minėjimą paminėjo bendrame reportaže iš neokanadiečių gyvenimo, pridėdamas trijų lietuvaičių nuotraukas — B. Levišauskaitės, I. Kilotaitytės ir A. Gvazdaitytės. Kiek plačiau atpasakojama min. Gylio kalba.

Jonas Matulionis išvyko į Europą

Neseniai pradėjusios veikti Liton of Canada b-vės pirmininkas Jonas Matulionis šį antradienį prekybos reikalais išskrido į Europą. Numato aplankyti Angliją, Belgiją, Prancūziją, Vokietiją ir Austriją, kur sudarys prekybos ryšius ir sutartis su atitinkamomis tų kraštų gamybos firmomis. Kelionėje J. Matulionis žada išbūti apie 3 savaites.

Kaip "Tėviškės Žiburių" bendradarbis, p. J. Matulionis savo kelionės įspūdžius iš Europos ir iš Briuselyje vykstančios pasaulinės parodos pasižadėjo rašyti mūsų laikraščiui.

P. Matulioniui išvykus, Liton of Canada b-vės pirmininko pareigas eina vicepirmininkas J. Senkus.

Sunkiai sužeistas J. Mikalauskas

Birželio 2 d. J. Mikalauskui darbovietėje sulaužyta dešinė koja. Elektros jėga stumiama 3 tonų svorio vonios forma jo koją sugriebė, prispaudė prie kitos tokio pat svorio formos ir sutriuškino kojos blauzdikaulį. Po nelaimės skubiai buvo nuvežtas į ligoninę, kur koją sutvarsčius ir sugipsavus, parvežtas į namus. Dabar jis guli lovoje stropioje gydytojo priežiūroje.

J. Mikalauskas yra senas spaudos bendradarbis. Lietuvoje jis eilę metų bendradarbiavo net keliuose demokratinės minties laikraščiuose. Vokietijoje gyvendamas, nors ėjo įvairias pareigas stovyklos komitetuose, bet nepamiršo ir tenykštės lietuvių spaudos.

Kanadoj gyvenadamas plunksnos į šalį taip pat nenumetė, bet sunkus liejyklos darbas ir slegianti vienuma privertė spaudos darbą gerokai sulėtinti.

P. Avilius.

Platins PLB seimo ženklelius

Šį sekmadienį po pamaldų prie abiejų Toronto liet. kat. bažnyčių Kr. Valdybos atstovai platins PLB ženklelius. Juos galės įsigyti kiekvienas lietuvis seimo atminimui. Kaina $1.

Buv. Kempteno stovyklos lietuvių dėmesiui

Dr. J. Kaškelis yra gavęs iš Kempteno katal. kapinių administracijos pranešimą, kad ten palaidotų lietuvių kapai bus panaikinti, jei artimieji ar šiaip kas nors neatnaujins kapo nuomos sutarties.

Smulkesnių tuo reikalu žinių suteiks dr. J. Kaškelis, buvęs Kempteno stovyklos pirmininkas. Jo adresas yra: 1077 Bloor St. W. (A. Morkis Real Estate), Toronto, Ont. Tel. LE. 4-8459.

Šv. Mykolo ligoninėje jau trečia savaitė sunkiai serga Antanas Ruzgas. Ligoniui buvo padaryta sunki operacija, deja, jo sveikatos padėtis negerėja.

Čikagos lietuvių ekskursiją į Torontą autobusu organizuoja Maž. Liet. Lietuvių D-ja. Iš Čikagos ji išvyks liepos 3 d., ketvirtadienį, o grįš sekmadienį.

A † A.

Kūrėjui savanoriui, dviejų Vyties Kryžių kavalieriui

pulkininkui ADOLFUI BIRONTUI mirus,

jo dukteriai, sūnui ir seseriai gilią užuojautą reiškia

S. Kviecinskas.

Krautuvė Wasagoj

Nuo birželio 21 d. Wasagoj - Springhurste atidaroma pp. Demikių maisto krautuvė ir valgykla, kur nuolat bus galima gauti įvairių dešrų, maisto produktų, estiškos duonos, barankų, ivairių delikatesų ir pavalgyti. Taipogi pardavinėjami "Tėviškės Žiburiai" ir kiti laikraščiai bei knygos.

Krautuvė pavadinta Grenwood Food Market, Steyner, Ont. Telef. Steyner 131 W 4. Turi pašto dėžutę, galima rašyti vasarotojams laiškus ir pasinaudoti telefonu.

Lietuviškos plokštelės

Lietuviams gerai žinoma patefono plokštelių, įvairių odos ir gintaro išdirbinių krautuvė Walter Koppel, 609 Yonge St., praneša, kad yra gavusi naujausiai išleistą Long play Hi-Fi lietuviškų tautinių šokių ir dainų plokštelę, susidedančią iš 16 atskirų dalykų. Geriausia dovana vairiomis progomis. (Žiūr. skel bimą šiame psl.).

Atostogos seneliams

Toronto liet. Caritas pranešė, kad keletui senelių (vyrų ir moterų) yra gautos patalpos Wasagoje lietuvių rajone nemokamai paatostogauti. Reikia turėti patalynę (paklodę ir užvalkalą). Maistą pasigamina patys seneliai. Į vietą pristatoma. Informacijos reikalu kreiptis šv. Jono Kr. klebonijon, EM. 4-7646.

REIKALINGAS KAMBARYS vienam asmeniui rytų Toronte nuo liepos 15 d. arba nuo dabar. Tel. HO. 3-7105.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte. Yra mašinai vieta. RO. 6-7800, skambinti po 4 val. p.p.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė su atskira vania. Tel. RO. 6-9367.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, be baldų. 76 Westmoreland Ave. Telef. LE. 4-1372.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte su baldais. Galima naudotis virtuve. High Park rajone. Tel. RO.6-4628.

Išnuomuojami 2 kambariai su virtuve. TV antena ir mašinai vieta. Be baldų. Be to, 1 asmeniui kambarys su baldais. Tel. RO. 9-4076, skambinti po 6 val. v.

PARDUODAMA gazinė plyta 4 vietų, gerame stovyje. Kaina $70. Telef. RO. 9-6884.

SPRINGHURST VASARVIETĖJ išnuomojami kambariai visam sezonui ar savaitėmis. Tel. LE. 4-5358.

SPRINGHURST VASARVIETĖJE išnuomojamas vasarnamis 6 kambariu visas arba atskiri kambariai L.E. 4-5039.

DIRBU VIRTUVIŲ SPINTELES ir kitus namų remonto darbus. Tel. RO. 9-9441.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvienai progai dovana sau ir kitam: medžio suvenyriniai drožiniai. Siuntinėjimai nedaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir moderniausius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreoli, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 5-0527

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu

LE. 5-4247.

BR. STONČIUS

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

GLENLAKE - INDIAN RD.

$22.500, atskiras dupleksas, 11 kambarių, 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios, didelis daržas, alyva šildomas, įmokėti $8.000.

BABY POINT

$18.700, gražus atskiras namas, 6 kambariai ir žaidimo kambarys rūsyje, vandeniu - alyva šildomas, garažas, įmokėti $8.000.

RUNNYMEDE - ANNETTE

$16.900, 7 kambariai, pusiau atskiras, geram stovyje, alyva šildomas, garažas, įmokėti $5.000 ir vienas morgičius 10 metų balansui

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

P A D Ė K A

Mes esame didžiai nustebinti ir giliai dėkingi už mūsų dukrelei ALDONAI, švenčiusiai šešiolikos metų gimtadienį, suruoštą ta proga labai gražų pobūvį.

Ypatingą padėką tenka pareikšti prisidėjusiems gausiu darbu ir brangiomis dovanomis, gėlėmis prie mūsų taip didelio džiaugsmo padidinimo: J. A. Maskeliams ir sūnui, p.p. Jonynų šeimai, p. Barcevičienei ir dukrai, A. Šapokaitei, A. Rekštytei, D. Laurinavičiui, K. Koenigienei ir šeimai, G. Damašienei ir šeimai, N. Berskienei, p. Mitchell ir šeimai, p. Velverienei ir sūnui, p. Jotautų šeimai, P. Kuzmai ir šeimai, p.p. Ramanauskams. Nuoširdžiai dėkojame už sveikinimus kun. kleb. Ažubaliui, kun. dr. Gutauskui, kun. kapelionui Pacevičiui. Taip pat už labai brangias dovanas: Tėvui Pauliui, sporto klubui "Aušra", futbolo komandai "Vytis" ir mūsų brangiam jaunimui taip linksmai ir jaukiai su mumis pasidalinusiems gera nuotaika.

Širdingai dėkojame visiems

Aldona Baikauskaitė ir Tėveliai.

Manitor pateikia 16 žinomų LIETUVIŠKŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ Hi-Fi 33 RPM. Long Play plokštelę 1-12"-30 cm. dydžio.

A. pusėje:
1. **Piršlio polka** — įgrota orkestro,
2. **Arė, arė bernužėlis** — įdainuota ansamblio,
3. **Vai šėriau, šėriau** — įdainuota su pianinu,
4. **Kubilas** — jungtinis orkestras,
5. **Lakštingala negali nečiulbėti** — įdainuota su pianinu,
6. **Per girių girelę** — įdainuota ansamblio,
7. **Į mano kambarį seni draugai** — įdainuota su pianinu,
8. **Dzigūnas** — akordiono įgrota.

B. pusėje.
1. **Tu svoteli** — įdainuota ansamblio,
2. **Koksai lengvas poilsėlis** — įdainuota su pianinu,
3. **Gaidys** — jungtinio orkestro įgrota,
4. **Mano moraužėlė** — įdainuota su pianinu,
5. **Kas bernelio sumįslyta** — įdainuota su pianinu,
6. **Tu giružė**—mergaičių ansamblio įdainuota,
7. **Aš atsikėliau anksti rytelį** — įdainuota su pianinu,
8. **Subatėlė** — akordeono įgrota.

Ši puiki ilgai projanti plokštelė — užsakymo Nr. WMFK 503 tik yra gauta, ir tik pas mus tegalima ją gauti. Mūsų krautuvėje Toronte kainuoja tik $5,95 arba $6,45 C.O.D. išperkamoja siunta vėjoje Kanadoje. Kadangi negalima siųsti už Kanados išperkamąja siunta — **užsakymai iš JAV ir Pietų Amerikos priimami tik gavus pinigų perlaidą, atitinkančią $6,45 kanadiškų.**

WALTER KOPPEL, 609 Yonge St., Toronto 5, Ont., Canada.

Europietiškų patefono plokštelių importo krautuvė — rankdarbiai, dovanoms tinką dalykai, gintaro išdirbiniai ir kt.

Vasarvietėje MERKURY LODGE

ant gražaus Lake Simcoe ežero kranto, 40 mylių nuo Toronto, viena mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont., nuomojami naujai atremontuoti: vasarnamis, kabinos, su maistu ar be maisto, laivelial. Paprašius šoferį, autobusas sustoja prie vasarnamio. Savaitgaliais duodami lydekų pietūs. Graži vieta poilsiui ir meškeriojimui.

Telefonas Roches Point 184 M. Savininkai L. P. Krilavičiai